

სურათზე: მოსკოვის ბაუმანის საარჩევნო ოლქის ამომრჩეველთა შეხვედრა ამხანაგ ლ. ი. ბრეშნევთან.

საადეს-საქინფორმის ტელეფოტო.

ᲡᲐᲚᲮᲘᲡ ᲛᲘᲔᲠ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲚᲔᲜᲘᲜᲣᲠᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠᲘ ᲙᲣᲠᲡᲘᲡ ᲔᲠᲗᲡᲣᲚᲝᲕᲐᲜᲘ, ᲛᲢᲙᲘᲪᲔ ᲛᲮᲐᲠᲓᲐᲨᲔᲠᲐ ᲬᲘᲜᲡᲕᲚᲘᲡ ᲡᲐᲘᲛᲔᲓᲝ ᲡᲐᲫᲘᲠ-ᲙᲕᲔᲚᲘᲐ, ᲘᲛᲘᲡ ᲡᲐᲬᲘᲜᲓᲐᲠᲘᲐ, ᲠᲝᲛ ᲓᲐᲡᲐᲮᲣᲚᲘ ᲒᲔᲒᲛᲔᲑᲘ ᲒᲐᲜᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲓᲔᲑᲐ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲜᲔᲑᲘᲗ, ᲡᲐᲑ₱ᲝᲗᲐ ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲠᲯᲘᲗ, ᲛᲐᲗᲘᲕᲔ ᲙᲔᲗᲘᲚᲓᲦᲔᲝᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲑᲔᲓᲜᲘᲔᲠᲔᲑᲘᲡᲡᲐᲗᲕᲘᲡ.

C. 0. 3公36330

სხდომათა დარბაზში

ᲡᲐ**Ბ**ᲭᲝᲗᲐ ᲓᲔᲛᲝᲙᲠᲐᲒᲘᲘᲡ Bonan

●1979 წლის 4 მარტი ჩვენი დიადი ქვეყნის ისტორიაში შევიდა როგორც საბჭოთა დემოკრატიული სისტემის გამარჯვების კიდევ ერთი ა ნათელი დადასტურება.

ამომრჩევლებმა ერთსულოვნად მისცეს ხმა კომუნისტთა და უპარტიოთა ბლოკის ღირსეულ კანდიდატებს, გვიჩვენეს საბჭოთა ადამიანების მჭიდრო დარაზმულობა მშობლიური კომუნისტური პარტიის გარშემო.

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის მეათე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს არჩევნები დიდ საერთო-სახალხო ზეიმად გადაიქცა. მასების მაღალი აქტიურობა, ხმის მიცემის დროს სრული ერთსულოვნების ვითარება დამაჯერებლად მოწმობს, რომ საბჭოთა ადამიანები უსაზღვროდ ენდობიან, მხარს უჭერენ ლენინური პარტიის საშინაო და საგარეო პოლიტიკას, რომ ისინი მზად არიან კვლავაც თავდადებულად იბრძოლონ სკკპ XXV ყრილობის ისტორიულ გადაწყვეტილებათა წარმატებით განხორციელებისათვის.

ჩვენი სამშობლოს მშრომელები უდიდესი გულისყურით გაეცნენ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევის სიტყვას, რომელიც მან წარმოთქვა კავშირის საბჭოს არჩევნების ბაუმანის საარჩევნო ოლქის ამომრჩეველთა წინასაარჩევნო კრებაზე.

ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვა საბჭოთა ადამიანებმა აღიქვეს როგორც პარტიის საბრძოლო მოწოდება, ახალი მიჯნების დაპყრობის კონკრეტული პროგრამა. მასში ღრმად, ნათლად, ამომწურავად არის გაანალიზებული მომავლის პერსპექტივები, ქვეყნის წინაშე დასახული გრანდიოზული ამოცანები, პარტიის შეუნელებელი ზრუნვა ხალხის ბედნიერებისათვის, მსოფლიოში მშვიდობის განმტკიცებისათვის ბრძოლის საკითხები.

ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოს არჩევნებს საამაყო მაჩვენებლე-ბით შეეგება ჩვენი რესპუბლიკა. ხუთწლედის მესამე წელს საქართველოს საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლედაში სამრეწყველო წარმოების ზრდის ტემაშა გეგმით გათვალისწინებული 7,1 პროცენტის ნაცვლად 7,4 პროცენტი შეადგინა. 1977 წელთან შედარებით სამრეწველო პროდუქციის გამოშვება გაიზარდა 537 მილიონი მანეთით.

არნახული მიღწევები გვაქვს სოფლის მეურნეობის დარგშიც. საქართველოს ისტორიაში ჩვენმა მევენახეებმა პირველად შეძლეს ეწარმოებინათ 574,4 ათასი ტონა კურძენი, ქართველ მეჩაიეებმა კი 430,3 ათასი ტონა ჩაის სარეკორდო მოსავლით უკვე გადალახეს ხუთწლედით გათვალისწინებული მიჯნა.

შარშან ერთ სულ მოსახლეზე რესპუბლიკაში წარმოებულია 20 პროცენტით მეტი ეროვნული შემოსავალი ვიდრე 1975 წელს.

სწორედ ჩვენი მუშების, კოლმეურნეების, მშრომელი ინტელიგენციის თავდადებულმა გარჯა-შრომამ განაპირობა ის სასიხარულო ფაქტი, რომ საქართველომ ზედიზედ მეექვსედ მოიპოვა სრულიად საკავშირო გარდამავალი წითელი დროშა.

არჩევნების დღის ღირსეულად შეხვედრისათვის, ისევე როგორც ჩვენი სამშობლოს ყველა კუთხეში, საქართველოშიც დიდი პატრიოტული მოძრაობა გაიშალა.

ეს პატრიოტული მოძრაობა კვლავაც გრძელდება, მძლავრდება და უფრო ფართოდ ეუფლება მასებს. წინ მეათე ხუთწლედის მეოთხე წლის მძლავრი მიჯნებია გადასალახი.

მომავლის ნათელი რწმენით მხრებში ლაღად გაშლილი საბჭოთა ადამიანები ახალი ძალითა და ენთუზიაზმით არიან განმსჭვალულნი. მათი მტკიცე გადაწყვეტილებაა, შრომითი ნობათებით ასახელონ დედასამშობლო, ღირსეულად დააგვირგვინონ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის X XV ყრილობის ისტორიული მიზანდასახულობანი.

CERMAN

Nº 3 (507) 33680, 1979 6 améliamo salament 1928 Emorost

3M202030760 634M322M036603 3M20603760 83 63206060626060 sharphan eliga as asheshaning - ballintenn tudult must see fabran at

basemelob batementel edermotel complatenassens Referenters inthitible polintimote, of alon beach belograph analysis regree, above books linksmoken at about, Andresmo Rahan lakadin as aria, Borome damado allamble. samely Acades Rabitantial managed bossesson-So on Joanna of the change of the column of

nianithes julyto, spectational subspentes

ambered Johnston fundance on the Sciences

Africancian Sinis nessens) bilinings

Angenn gaftigolompob Johthiob gentgaglichab gen-Sonnah american independent aliette de principalité spanse aupaisnote as before any assumption of the As-

Marche bell'aspalpret Politagens Malassebiodo destacado aspero deblasero empo pe-Shobs, sange Ange elett angelegestedet en expected eldendelpting indiffered find seems book mehalore. Johabenheit Spreade on the Alex sundational mount in intragraphics 6ge 8000 8000plilige de 20pedelge designation.

Aufel fullwest ninfmludes malabase on to balanda demploaded Inferincestate, balandan scalebal Roldmental Assimunitate um Amb

fight shoroughly defigures find former 19665-1

more Stendarmale or nor leke workscool benzy about the bilayane splitterph ster

de date manual - March on himselve miles) Immelions salms intelli-Salvana Columnia neighbor charles Infamily states on thursday's deep laument taken ditte Westgrouphs Jogo to asymptotical Discourses authoral pangan School between the Inches or stalls Wix pholonos supplement gong anging on aging to the society and Inthicous and almost supply they almost the

THE SUBSTITUTE OF THE STREET O

60333 83680350

tongpolgon angented

2 (266(1975)

CHEM LUCISMANA

- Southou jubition indexage andreasely, - In-ATLE Smeles familes buildent malmanaus seenhope as held anothermes, appropriately seleto hat Robinsonahat Emandadanahat Robinson on Bebest tombigsuloments as ment tilentom at had

he answers, Approximates tooks son are-Africante must hadden templometal ataphaphint topics gonghamatagens angene galunghophed affect, avangen he expressed budjant langungant smogath, Ann byfarjagh et médagugesés duéganges mégaletages, ém-Spering Tokata tografessiograft sach 5330 Rometo Forest

surreguested lingsoming bigmiles, longemen magazintaryone jandodnie mjayet, mager-Agendance esempliano

many beautile excited ingless brickers bufuhilma pa Thateon geograpes. Juhasephni spenis budjani undjeglichype naza Solvenes Specifich lighter Suggester begombe got Aufer demand thumbles bulance Sufferable biggbelonged Sagagnered Saliggila giliga ogmit, Sali ge note any plotyting suggestion, at beyonds in.

magger Rogarytiams TalastaTings mankindak Studentschaft, anappropria principaremen filis. And bumbhets on judamet andeb Bollogde, Sa-Pressure Johannes Indutoriomakes halles for hillsheappen plohappeghap easems lahebophnic

gefrages abgen acrestostigbenes Bobagogina, abgene Τρληρφόρδο Επρικούνου μιδρικούρδης, μυρικού-Bedematos.

elidated come lands man johnstelle And subnighippe Aphilogome, foregree bashiften blamfenble am-

of Smanunin Authors Tentos of-machine, Tobelagramiless majorite And angular, banket mo-Automortueme Rationals, Santina, atms Santin asantombried, Smingly, Sparing Smithdemodor Symb. manufact And admitable Bala Smanache adapperade

Bollebenselle of Bredmobs Sedul monthlyme. Deams about Sababah Sabannan amida mbonmat moderat herbigh compressed as Tologia 1850. bling gughtlufigde federted angelightles go dele forboggen Jehagen Jánegagent gelningste-metassig Sobifol Spjelogado baskjáni appinte ka

gue thoody, Subblish go and generals subject

go Inflinted galiglighting balghon, balleta-

Arragging he offengelod seld him - Lightgolmis given subprinted, hole 330 lifent, altalogott, topicon talight an promoto-

he of harmone Affairst populars affairs an Sulpanero Politico, Tomasero, servero branco

about soften englished dedge watch

deministra agestingutaging better

to make abilito lajetajako bislijkant lajte golon, nonjet aligning fran shanske sel-

John oligofishsteb bulleting to shoomer me melfor bravelte

- Tot grandshirek, Mochabl at Japanes Ration adgrace sons medgans

PRON JORGANIA യ്യപ്പാരാ 3 — ვრჩები სოფელში სამუშაოდ, უმაღლეს სასწავლებელს დაუსწრებლად დავამთავრებ!

მშობლებს — მთელს რაიონში განთქმულ პედაგოგებს—არჩილ და ვარვარა ლაშებარშვილს გაუკვირდათ, ასე სწრაფად რამ შეუცვალა სახიათიო, მაგრამ განზრახვის შესრულებაში სელი არ მეუმალებ, რამდენიშე დლის შემდეგ გურამი საშუალო სკოლის გტებტატით ვექანის ლენინის სახელობის კოლმეურნეთბაში გამოცხალდა და სამუშაო ითხოვა. იგი მევენაბეობის ერთ-ერთ ბრიგადაში ჩარიცხებს.

ხუთი წელი მუხლჩაუხრელად შრომობდა, განთიადიდან შებინდებამდე ზვრებში ტრიალებდა, სოფელში ტოლი არავისთვის დაუდვია, ყველგან მის ქებას გაიგონებდით. და აი. როცა ბრიგადირი პენსიაზე გააცილეს, მემკვიდრეობის ესტაფეტა ჭაბუკს გადასცეს. ბრიგადის წონაშძლოლის პოსტზე გურამ ლაშქარაშვილმა კიდევ უფრო მეტად გამოიჩინა თავი, არც საზოგადოებრივ საქმთანობაში ჩამორჩებოდა. ვეჭინელ ქალიშვილებს და ჭაბუკებს მიხი სახით ერთგული მეგობარი და საუკეთესო წინამძლოლი ჰყავდათ.

მართალია, გურაში საქმეებით ძალიან დატვირთული იყო, მაგრამ გაწარახვაზე მაინც არ აულია ხელი. გვიან ღამემდე გამოკროთდა "შუქი მინი თოახის სარკმლიდან. წარმატებით ჩააბარა მისაღები გამოცდება საქართველოს შრომის წითელი დრო "ში ორდენოსანა. სახოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის დაუსწრებელ განუოფილებაზე გამობდა ხანი და მან უაფილებაზე გამობდა ხანი და მან უარეილებაზე გამობდა ბანი და მან უარეილებაზე დამლიმით დაამთავრა აგრონომიული ფაკულტეტი.

გურამ ლაშქარაშვილი მალე დააწინაურეს კომკავშირის გურკაანის რაიკომის ინსტრუქტორად, მერე კი განყოფილების გამგედ. დროთა განმავლობაში იგი ხელმძღვანელობდა შრომის მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობის კომუნისტთა დიდ რაზმს, პარტიის გურგაანის რაიკომსა და რაისაბჭოს აღმასკომშიც ეკავა პასუხსაგები თანამდებობები, ამ სამუშაოებზე კიდევ უფრო გამოoffice data beloson, hedrysmodes მტიკცე ხელმძღვანელი, რომელსაც ძალუძს გაიყოლიოს მახები დიდი სიმაღლეების დასაძლევად.

ერთხელ, პარტიის გურგაანის რაიკოშში ევგინის ვაზის სახელმწიფო სანერგე მეურნეობის დირექტორის დანიშვნაზე მსგელობდნენ. პარტიის გურგაანის რაიკომის მაშინდელმა პირველმა მდივანმა შოთა ეცადაშვილმა თქვა:

— ხომ არ აჭობებს, გურამ ლაშქარაშვილი გავგზავნოთ იქ სამუშაოდ. მეურნეობას იცნობს, დიდი გამოცდილება აქვს. — შესაფერისი კანდიდატურაა! მაშინვე დაადახტურა ყველამ ერთხმად.

მეოთხე წელია გურამ ლაშქარაშვილი უნარიანად უძღვება ვექინის მსხვილ ასახოფლო-სამეურნეო წარმოებას. გეგმებისა და აღებული სოციალისტური ვალდებულებების შესრულება მეურნეობაში კანონად იქ. ცა. შედეგმაც არ დააყოვნა. მოპოვებული თვალსაჩინო წარმატებებისათვის მეურნეობამ დაიმსახურა სკაპ ცენტრალური კომიტეტის, ხსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საკავშირო პროფსაბჭოსა და სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშა, გახდა სხრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენის მონაწილე, კილდოდ მიიღო გამოფენის პირველი ხარისხის დიპლომი და ავტობუსი, კოლექტივის რამდენიმე წევრმა მკერდი მედლებით დაიმშვენა... 1978 წლის მონაცემების მიხედვით კი ამჟამად მეურნეობა ფლობს საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის, მინისტრთა საბჭოს, პროფსაბქოსა და ალკ კომიტეტის გარდამავალ წითელ დროშას.

ახეთმა დიდმა ალიარებამ ფროება გა განეთმა გილგნა ალიარებამ ფროება გა განეთალის განეთალ

სახელმწიფოს გეგმის ზევით მიეყიდა 1.400 ტონა ყურძენი, გეგმის ზევით მიილეს აგრეთვე ნახევარი მილიონი ძირი ფაზის საუკეთესო ნერგი, ხოლო მთლიანად — ორნახევარი მილიონი. დავალების გადამეტებით სახელმწიფოს მიჰყიდეს აგრეთვე ხილი, ბოსტნეული, ხორცი, რძე. მთლიანმა შემოსავალმა სამ მილიონ მანეთხ მიაღწია, რენტაბელობა 48 პროცენტია, მოგება — 600 ათას მანეთზე მეტი. მეათე ხუთწლედის სამ წელიწადში წინა ხუთწლედის შესაბამის პერიოდთან შედარებით მეურნეობაში მოიწიეს ორჯერ მეტი ყურძენი.

რაშია წარმატებათა საიდუმლო? — მთავარი ყურადღება მივა<u>ქ</u>ციეთ შრომის ორგანიზაციის სწორად მოწყობას, სოციალისტურ შეკიბრებას, — მოგვითხრობს გურამი, - ამით მივალწიეთ იმას, რომ ყველა სამუშაო საუკეთესო აგროვადებში და ხარისხიანად სრულდება. ეს კი მოსავლიანობის გაზრდის მთავარი ფაქტორია. შარშან თითოეულ ბექტარზე გეგმის გადამეტებით საშუალოდ 88 ცენტნერი ყურძენი მივიღეთ. თუმცა არც ეს არის ზღვარი. ი. გაგარინის სახელობის მფლობელმა ბრიგადამ, რომელსაც სათავეში უდგას ახალგაზრდა ენერგიული სპეციალისტი შოთა გლურქიძე, ჰექტარზე 181 ცენტნერი ყურძენი მოიყვანა. გეზს ვიღებთ, რომ წელსაც ყველა ბრიგადამ აილოს ათახ ტონიანი მიქნა. ეს უქვე ხუთი ათასი ტონა უურძენია. ასგა მუდამ, არ უნდა დაგებრდეთ მიღწეულს. დღევანდელო რეკორდი, ხვალ უველას მიქნად უნდა ვაქეიოთ. კომკავშირის პრემიის ლაურეგისა გენადი იმედაშვილის ბრიგადა უფრო მაღალი მიქნების დაპურობას აბირიბს.

აითოეთა.
ვენჰბი სანფრგეში იწყება, ვექინელთა სანერგე ავ თვალს არ ენახვება.
ბევრ სხვა შეურნეობაში ოცნებობენ,
გაშენონ აქ გამოყვანილი ნერგები.
სანერგე განყოფილების გამგე სერგო
სიმონიშვილი გვეუბნება:

— ჩვენი კოლექტივი მეგობრობს სილეს, პატივს სეემს მოწინავე აგროტექნიკას, ნერგავს ახალს, პროგრესულს, რესპუბლიკაში ერთ-ერთშა
პირველებმს დავიწყეთ ვაზის ნაშყენი
ნერგების გამოყვანა ელექტროსტრატიფიკაციის მეთოდით, რომელიც ქართველმა მეცნიერებმა და კონსტრუქტორებშა შექმნეს, სწორედ ამის შედეგია, რომ სახათბურო ფართობის
გაუდიდებლად ორნახევარჯერ გიზარდა ნაშყენი ნერგის გამოსავლიანობა,
გვევორად გაუმჭობესდა მათი სარისხი.

მეცხოველეობა, კერძოდ მერძეული მესაქონლეობა, მეურნეობის დამხშა- რი დარგად რჩება, მაგრამ ამ უბანზეც არ აპირებენ საკუთარი მოთხოვნილე- ბის დაქმაულიფობი ამოთხოვნილე- ბის დაქმაულიფობა და სატელმწიფო კოველ- წლიურად მიიღებს ათობით ტონა ხორცსა და რიეს. ზატუნავენ მეღორეთ- ბაზეც, მეურნეობამ ასობით გოჭი უნ- და მიჰყილის მოსახლეობას გასახუ- კის განატელად, თითონაც ასუქებს ლორებს და აბარებს სახელშნიფოს, რაც დიდ სარებელიან იძლევა.

ააოკეთლოიათ იილყვა, წარმატების ერთ-ერთი მნიშვნელივანი პირობაა აგრეთვე ზრუნვა მშრომელი ადამიანის კეთილდღეობაზე. აღამიანთა ურთიერთობა, მათი ყოფა-ცხოვრება, კულტურა, შეგნება, აქ მუდამ წინა პლანზეა.

მაღალმა შემოსავალმა შესაძლებელი გახადა შრომის ანაზღაურების განუხრელი ზრდა. ვექინელი მუშის საშუალო ხელფახი 160 მანეთამდეა. მოწინავე მუშები თვეში 250-800 მანეთსაც იღებენ.

მალალია შრომის დამატებით ანა. ზღაურება და მატერიალური წახალისება. მაგალითად, კომკავშირელმა ქიშვარდ ჩიტაძემ ერთ წელიწადში ბრემიის სახით მიიღო 800 მანეთი, ნინო სიმონიშვილმა 400 მანეთი, ნილაშვილმა 400 მანეთი მიილეს თითოეულმა. ახეთები ვექანში მრავლად არიან. მოწინავეებს ხშირად აქილდოებენ აგრეთვე ფასიანი საჩუქტებით, ტურისტული საგზურებით, გზავნიან ექსკურსიებზე, სანატოროუმებსა და დასახვენებელ საზლებში.

მატერიალური წახალისების ლონისძიებებზე შარშან მეურნეობამ დახარკა 150 ათასი მანეთი.

ჯა 1ის ათაიი ათკისი სახსრებით აშენებს ქკითილმოწყობალ საცხოვრებელ სახლებს, წლის დასაწყისშივე დამთავრდა მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობა. სამოთახიანი კეთილმოწყობილი ბინების გასალები მითლმოწყობილი ბინების გასალები აულტსახლის მშენებლიზაზე. მარებნიდა — დავით მუშვეთ გარეგებლ რამ დაქმეთაშვეთლ (მეფრანტებლ კარისკეტი ზაურ, ნაქველიშვეთლ (სემფრანტებლ სამმარად

0006606 06680d06 gmg

სოფლის კომკავშირლები ვეზა

ართველოს კომკავშირის პრემიის ლაურეატი იგადის წევრთა ერთი ჭვული ვენახში. მარესმნინ. თამაზ ხარიტონაშვილი, შალვა სეფიაშვილი ნინო სიმონიშვილი და ქიშვარდ ჩიტამე.

ტრაქტორისტებმა ხოხო ზავრაშვილ მა, გოგი გაბიტაშვილმა, ნოდარ რგი ფლიშვილმა და სხვებმა, უკანასქულ სამ წელიწადში ორასამდე ოქაბმა აიშენა საკუთარი საცხოვრებული სახლი, ინდივირებული განაძმშენები ლებს მეურნერბა ებმარება ტრანი პორტით და სამშერებლო სახალებით გოფირით და სამშერებლო სახალებით

გაფართაცდა საატლის ქასაფსადეც ნის ქსელი და ახლა იგი ყველა ოქასს აქმაყოფილებს, სოფელს აქვს ორი საბავშვო ბაგა-ბალი, ბავშვთა სკოლამდელი დაწესებულებების შენახვა მეურნეობამ თავის თავზე აიღო.

დიდი თანზები იბარქება კულტურული კერების მშენებლობაზე. მალე ახარაჩოები შემოებსნებ კულტურის საბლს, სადაც სპექტაკლებს გამართავ ევნ თბილერი კოლექტავებიც. სოფლის ცენტრი დაამშვენა აღმინისტრაციულმა კორაუსმა კეგინელებს მალე ქვნებათ სპორტული კომპლექსი, მუსიკალური სკოლის აბალი შენობა. ადგილური სკოლის აბალი შენობა. ადგილური სკოლის აბალი შენობა. ადგილობრივი კოკალურ-ინსტრუმენტული ანსამბლისათვის შეიძინეს ინვენტარი, საგრავები და ფორმები.

აგოავეთი და ფოოთეთ.

"ეგინში ახლა ისე ცხოვრობენ, როგორც კეთილმოწყობლ ქალაქში. მოდა, რა გასაკეთილ ქალაქში. მოდა, რა გასაკეთი, რომ აბალგაზიდობა აღარ ტოვებს სოფელს. საშელო სკოლის დამთავრების შემდეგ
ბალასით მიდან მეურნეიბაში საშეშაოდ, ხოლო ვინც სწავლას აგრძეშაოდ, ხოლო ვინც სწავლას აგრძეშაოდ, ხოლო ვინც სწავლას აგრძეშაოდ, ხოლო ვინც სწავლას აგრძეშაოდ, ბოლატის, ის დამლიშით უბრუნდება
შშობლიურ სოფელს, ამჟამად მეეტრელბი შეაფავნენ, სოფელში მუშაოცხი შეაფავნენ, სოფელში მუშაოცხი მეს მედაფანენ, სოფელში მუშა-

მარტო კომკავშირელთა რაოდენობა აქ 180-ზე მეტია. მათ თავიანთ წინამძღოლად აიჩრიენ ნიჭიერი ახალგაზრდა სპეციალისტი შალვა სეფიგაზრდა, სპეციალისტი შალვა სეფიაშვილი, რომელიც ერთი იმათაგანია, ფინც უმაფლები სახწავიდებელი დაუბწრებლად დაამთავრა. მათი რიცხვი, ვინც ლიფლათხაც ჰქმნის და ცოდნასაც იქინს, საქმაოდ ბევრია.

სოფელ ვეგინში იქმნება ბალი ოქახები უკანასქნელ ერთ წელიწალ ში აქ 47 ქორწილი გლაიბადეს და 60-8დე ძეობა აღნიშნეს. ეს კარგი ცხოვრების დამაბასიათებელი ფაქტებია.

ბალხური სიბრძნე ამბობს: თუ კადი გონიერია, სოფელი ლონიერიაო. ვეჩინელია თაკაცი ენერგიული ორგანიზატორია და შესწეგს მასების დარაზმვის დიდი უნარი. მისი ხელმძლგანელობით მეურნეობა მტკიედ მიდის აღმავლობის გზით, იპერობს ახალ-აბალ მწვერვალებს, თავდადებით იბრძვის ხუთწლიდის მეოთხე წლის წარმატებით დასაგვირგვანებლად.

სოფლის შესასვლელში ტრანსპარანტაი გაკრული, რომელზეც ამოკვეთილია სიტყვები: "კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება"!

და მართლაც, ვინც ვეჯინში მივა, კმაყოფილი დარჩება, ბევრ საინტერესოს ნახავს და შეისწავლის, სიკეთით აუბდება იქ მისვლა.

699900 904799

 ეს საუბარი სოციალისტურ ვიეტნაშში მომუშავე ქართველ სბეციალისტებზე მომზადდა მაშინ, როცა ვიეტნაშში შშვილბა სუფევდა. საუბრიდან ჩანს, თუ როგორ შრომობენ ერთმანეთის მხარდამხარ ვიეტნამელი და საბჭოთა ადამიანები.

ჩინეთის მიერ ვიეტნამზე ვერაგულმა თავდასხმამ აღაშფოთა მთელი მოწინავე აცობრითბა. ქართველი ხალზი, ვიეტნამის აღმშენებლობაში მონაწილე ქართველი სბეციალისტები ხმას იმაღლებენ ჩინელი დამაქორატოების წინააღამლეგ:

— ხელები შორს ვიეტნამისაგან!

გთავაზობთ მათ საუბარს.

 თქვენი გამგზავრება ვიეტნამის სოციალისტურ რესპუბლიკაში რა მიზნებს ისახავდა?

— დედაქალაქ ხანოის , დასავლეთით, მისგან 75 კმ-ის დაშორებით მდებარე დასახლებულ პუნქტ ხოაბინთან შავ მდინარეზე საბჭოთა კავშირის დახმარებით შენდება ჰიდროკვანძი, იგი უდიდესი იქნება სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში. ამ უზარმაზარ კომპლექსს სამი ფუნქციის შესრულება დაეკისრება: დაიცვას ჩრდილოეთ ვიეტნამის დაბლობი რაიონები და თვით დედაქალაქი ხანოი წყალდიდობისაგან, მისცეს ქვეყანას 1,9 მილიონი კილოვატი ელექტროენერგია, გადაჭრას რიგი საკითხები სათესი მიწების მელიორაციისა და შავმდინარეზე სატვირთო-სამგზავრო ნაოსნობაში. აქ აგებული იქნება უნიკალური კაშხალი, მიწისქვეშა ჰიდროელექტროსადგური, გემთსავალ ნაგებობათა სისტემა. ჰიდროკვანძის მშენებლობის დამთავრება 1987 წლისათვისაა გათვალისწინებული.

ამჟამად იქ მიმლინარეობს საინჟინრო-გეოლოვსამუშაოები, კვანის მშენებლობისათვის საჭირო დამხმარე ნაგებობათა აგება, დასახლებული პუნქტის — ხოაბინის რეკონსტრუქცია, რომელი უახლოეს მომგადოში ქალაქდა გადაქცევა, საეციალური დასახლების მშენებლობა მიდროკვანის საექსპლოატაციო პერაონალისათვის, რომელიც კვანის მშენებლობის პერიოდმი გამოკენებულ იქნება საბჭოთა სპეციალისტების და მათი ოქანების განსახლებისათვის, ერ დასახლება 2 ათას მაცხოფრებელზეა გათადალებწინებული.

დასახლების დაპროექტება 1878 წელს დაევადა ჩვენი ინსტიტუტის ავტორთ ქვუფს არქიტექტორებს: ახლან ლოლობერიძეს (ბროექტის მთავარი არქიტექტორი), თამაზ დალაქიშვილს, ალექსანლა ტექტოდანს, ალექსანლე კაფარიძეს, თელი გზირიშვილს, ავთანდილ დოღმელაშვილს, თამარ პირონოვას, ოლეგ ტრიპოლსებს, ინტინტებს: ნოდარ ედიშერაშვილს (პროექტის მთავარი, კონსტრუქტორი), ვლადისლავ გუსელენიკოვს, ლევან გვენეგაქის, ჯაბა ბურჯანაქესა და სხვ.

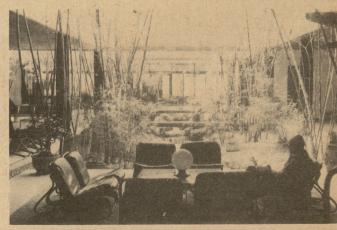
გახული წლის აგვისტოში მიდროკვანძისა და საცხოვრებელი დასახლების პროექტების დასაცავად ვიეტნამში მოვლინებული ვიყავით 5 სპე-

- ასეთი იქნება ქართველი ხუროთმოძღვრების მიერ დაპროექტებული საცხოვრებელი რაიონი ქალაქ ხოაბინში.
- თათბირი ვიეტნამელ კოლეგებთან.
- სასტუმრო "თხანგ ლაის" ვესტიბიულის ინტერიერი.
- 🌑 ხანოი. აბრეშუმის ქუჩა.
- ხანოის ძველი უნივერსიტეტის ერთ-ერთი კუთხე.

ᲐᲮᲚᲐᲜ ᲚᲝᲚᲝᲑᲔᲠᲘᲫᲘᲡ ფოტო.

ዛցաջսը բսես

ციალისტი. ჰიდროკვანძის პროექტის დაცვა დაეკისრათ ბაქოელ სპეციალისტთა გგუფს (ხელმძღვანელი პროექტის მთავარი ინჟინერი დიმიტრი დუბინინი), ხოლო დასახლების პროექტს მე ვი-

ხოაბინის ჰიდროკვანძი ერთ-ერთი უდიდესი მშენებლობაა ვიეტნამში და იგი საბჭოთა კავშირის დახმარებით ხორციელდება. არიან თუ არა ამ მშენებლობაზე ჩვენი რესპუბლიკიდან წარგზავ-

ნილი სპეციალისტები?

— დიახ. ხოაბინის ჰიდროკვანძის მ^უენებლობა უდიდესია ვიეტნამში და იგი მკაფიო დადასტურებაა ჩვენი ქვეყნის ინტერნაციონალური და მშვიდობისმოყვარე პოლიტიკისა, მისი უანგარო დახმარებისა მოძმე ვიეტნამელი ხალხისადში. საბჭოთა კავშირის სხვადსხვა კუთხიდან ჩამოსულ სპეციალისტთა შორის, რომლებიც ტექნიკურ დახმარებას და კონსულტაციებს უწევენ ვიეტნამელ კოლეგებს ჰიდროკვანძის და საცხოვრებელი სახლების სამუშაო ნახაზების დამუშავებასა და უშუალოდ მშენებლობაში, ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენლებიც არიან. ხანოიში, საპროექტო ინსტიტუტ "ხანოიპროექტში" მუშაობენ ჩვენი ინსტიტუტიდან მივლინებული არქიტექტორები: თედო გზირიშვილი, ფარვიზ ანდღულაძე, ინჟინრები: ლევან გვენეტაძე, ნოდარ გაფარიძე, ვლადიმერ კლარჯეიშვილი, ვაჟა მაჩაიძე (ჯგუფს ხელმძღვანელობს ვლადისლავ გუსელნიკოვი). ერთერთი ამოცანა, რომელიც ჩემს წინაშე იდგა, ამ **გგუფის მუშაობის კოორდინირება იყო. ხოაბინში** მუშაობენ ინჟინერი ოთარ სამხარაძე და მისი მეუღლე ნარგიზა, გეოლოგი შოთა კიკნაძე, ოსტატიშბურღავი ალექსანდრე რეხვიაშვილი, მშენებელი ვლადიმერ იბრაგიმოვი.

- როგორ ჩაიარა პროექტების დაცვამ?

— ჩვენ პროექტს დიდი მოწონება ხვდა წილად იგი უშალლესი ხარისხით შეაფასეს. 81 ოქტომბერს პრემიერ-მინისტრის მოადგილემ ამხანაგმა ჰუინ ტან ფატმა მთავრობის სახლში ჩვენს პატივსაცემად ვახშამი გამართა. მე კი ვიეტნამის "ხალხთა შორის მეგობრობის" მედლით და პრემიერ-მინისტრის ფამ ვან დონგის ხელმოწერილი სიგელით დამაგილდოვეს.

გთხოვთ მოგვითხროთ იმ ძირითად არქიტექტორულ გადაწყვეტილებათა შესახებ, რომლებიც პროექტს დაედო საფუძვლად?

ჩვენს მიერ დაპროექტებული საცხოვრებელი მასივი ქალაქ ხოაბინის იზოლირებულ და დამოუკიდებელ რაიონს წარმოადგენს. ეს განპირობებულია მისი სპეციფიურობით (დანიშნულება, მომსახურეობის დონე და ასე შემდეგ). იგი წარმოადგენს დახურულ სისტემას, რომელსაც ქალაქში გასასვლელები მკაფიოდ აქვს ფიქსირებუული მის ჩრდილო და სამხრეთ ბოლოებში. როგორც მოგახსენეთ, ჰიდროკვანძის მშენებლობის პერიოდში აქ იცხოვრებენ მიწვეული საბჭოთა სპეციალისტები და მათი ოჯახის წევრები. მშენებლობის დამთავრების შემდეგ იგი ნაწილობრივ გამოყენებულ იქნება კვანძის საექსპლოატაციოსაინჟინრო პერსონალის განსათავსებლად, ხოლო მეორე ნაწილი ტურისტებსა და დამსვენებლებს მოემსახურება. უნდა აღინიშნოს, რომ ქალაქი ხოაბინი საკურორტო ადგილია და, რასაკვირველია უნიკალური ჰიდროკვანძის აშენების და დიდი ხელოვნური ზღვის შექმნის შემდეგ იგი ბევრ ტურისტს და დამსვენებელს მიიზიდავს.

დასახლებაში შესვლა ძირითადად ხორციელდება სამხრეთიდან საცხოვრებელი ქუჩით, რომელიც მას ორ თითქმის თანაბარ ნაწილადჰყოფს. ეს არის "მთავარი" ღერძი, რომელზედაც აკინძულია დაშენების ყველა ელემენტი. ამ ქუჩაზე გამომავალი სპორტკომპლექსი, სამედიცინო 3761An. bemms os badagam daga-dama, baangaდოებრივი-სავაჭრო ცენტრი, რომელიც ეკვრის დასასვენებელ ზონას, ქმნიან ხაზობრივ ცენტრს მოხერხებული კავშირებით საცხოვრებელ დაშენებასmañ

დასახლება განლაგებულია საოცრად ლაშაზი მთის ფერდობზე. ეს კლდოვანი მთა დასახლების დასავლეთით ბუნებრივ საზღვარს და მის ლოგიკურ დაბოლოებას წარმოადგენს. მიწაზე გართხმული, უწყვეტი და რელიეფზე თავიხუფლად "მოსიარულე" დაშენება საინტერესო კონტრასტს ქმნის კლდოვანი მთის ვერტიკალთან.

ბინები 1,2 და 3 ოთახიანია. თითოეულ ბინაში სრული კომფორტია გათვალისწინებული: კონდიცირება, დიდი ვენტილატორები (ფენე რობი კარადები, ცივი და ცხელი წყლით მო ds. ballanment ganglandingon, asc განცალკევებული სააბაზანო და საპირფა

ძალზე მალალი იქნება დასახლების კულტურულ

აალიე იაღლი იყოვია დააალებია დენტებო ელ საყოდაცბოვრებო და სავები მომსახურიობის დონეც. ყველა შენობა და ნავებობა ინდივილუალური პროვეტით იქნება მესრ ელებული! (დასახლება მოლიანად მწვანები მის მეიქმნება დეკორატიუ ლი კუთხეები, რისთვისაც სპეციალურად მიწვეული იქნებიან ადგილობრივი მაღალკვალიფოცირებული მხატვარ-დეკორატორები და დენდროლოგე

პირველი შენობების აგება უკვე დაიწყო.

— პირველად იყავით ვიეტნამში?

— 1977 წელს მე და არქიტექტორმა ალექსანდრე ქურდიანმა თვენახევარი დავუავით იქ. ჩვენი მიზანი იყო დასახლებისათვის ადგილის შერჩევა, პროექტირებისათვის საჭირო მასალების მოგროვება და საერთოდ, ქვეყნის, მისი კულტურის, ხალხის გაცნობა.

ამ ჩერად ორი თვით ვიყავი მივლინებული, მაგრამ ამ ვადის დამთავრების შემდეგ ვიეტნამელთა თხოვნით კიდევ ორ თვეს დავრჩი.

 — რამ მოახდინა თქვენზე გასაკუთრებული შთაბეჭდილება?

— ვიეტნაში საოცრად ლამაზი ქვეყანაა. ძალზე ლამაზი და ეგზოტიკური ქალაქია ხანოი. მშვენიერია ზღვისპირა კურორტი ხა ლონგი, საინტერესო ქალაქია ხაიფონი. ქვეყანაში ბევრია უძვე ლესი კულტურული და არქიტექტურული ძევლები: ხანოის ძველი უნივერსიტეტი, არომატუ ლი პაგოდა და სხვა. ვიეტნამელები არაჩვეულებრივად სტუმართმოყვარენი არიან. მათ ძმურ, გულთბილ დამოკიდებულებას ყოველ ნაბიჯზე ვგრძნობდით. ჩემზე განსაკუთრებული შთაბეჭდილება დატოვა ზეიმმა, რომლის დამსწრე და მონაწილე მე და ჩემი მეგობრები გახლდით — 2 სექტემბერს აღინიშნა ვიეტნამის დამოუკიდებელ რესპუბლიკად გამოცხადების 88 წლისთავი, აღსანიშნავია ის დიდი შრომითი აღმავლობა თავდადება და ენთუზიაზმი, რომელიც სუფევს ვიე-⊕538a.

საუბარი ჩაიწერა ძ. თამაძმმ

amed acereovasinen (i917-1942) marasam-OUE PETONED BRIDGED BEOMETINGUED, OND JOH-0805 84090500 08 000090P 878908060-COL MOSCEDO SOPRESTANCE CONSUM AND ED DIAMAN - DESERVOS DEM BORNAGADORO, PURCOPACION PICACIONAGONA CACOCIONAGONIO CACO 95 ABOR, 00465/51-859000870, 8060 060059 PORTRY -OTPOCRATIVE CARTING DECEMBER OTHER . MADED CRIMINALS STREET, SEC. STREET, SEC. SURVEY AFTER ACTION STREET, SORGE, SCHOOL STREET, THE SAME ACTION OF SAME PARTY OF THE PARTY O 460PG#86 PG808G4PMG6 DAGAMARIMS 079 306360=

seg galmodola, daghad Anga gengologal Fallenga though months appear having system systemate magabangang gyp89ghaga ga Bananghito yagaba-

Jogo mestão Topogo, gogges bangs Sopatgrages as elphs lightlinha. alongon be adjusting of advance about a

Backy And Jange gate, Backyl." .ntoplehqueletone jaget bestigen eggletophn. no bedressed Tegandolles body. Topo myemphone no Inafelm Secolomy magelo myfeple 206 Shipemanufac marmol's toforest butterprobases as-Monor askantomed Sket alabaumb no Smagne beto afabation apolings, sheloads massiment tobusis, mande damate salmafola, dado serente. Sanda often, safer Intahanda massabha, Johnfob-

gots plat From sidneys, reggs make thorn. to majobe mage, mentifiginghame jetmotto to-Inghoogige to Johobbe sessinge. has Bangle alogs buil, andla-lonebage. forth tomogof polenharps belt plates ser-An automate Objectio federamines as \$18500

meanable salega. - den, gangageneng fights golfingfile., - fon. \$200000 andfol as setomotob bijnington for some hellestones meddings manufolagys, - Satmany do no delto og salety presentative Çıbmığ, Angı proyet prenjaptet bil. girgin. So, granges Trackers, commenced bills margines

Boatenge, mergebagt de gembigergen mergebye. -slaber means arbentuge" - groupsfus shelpels, Inders tomen goodstagen as Interpe-

memin askalatek daggighekagat taligiph gegyeken-Sal Sought galgan ghe'ng chafalon Stangaltan pagogias, abelg-

ods publings Sulfalling ole Transportation Page, distribution meight stains andig, month aft-Bon of alaba made take ours Aside makeneshajographeade Tage Amba auga no Farantha Togo ფულრუბანი კი ჩვენი პირველი სტაბანოველია. - 2063, 8303 ..

- dr., segen, Tolig keabstragges bah, Aging the haye bestalingsme tak me Jacominion megafemangen, askayfoleko enen yine Februari. - And Ingomy sad payme subsplicable see.

- jahge, abeligm, ahageli ahangehi gagangebi

agbinde hapte attalages again our as sager mage some. - Son gage, Safe, Yafes go Smeille bygg bagen And sh Espenger ..

- she niet gandgangen bergig, Bighel Berge Intohandon (singhadge. - ob bless gefen egen, Agilen ditem, Ballot jagib თუ ბაკუთარი ერემლების იმედი არ ქონდა, thants comedatabas on asheengabages bogeto Josepbob Saddigs grapa Sebengeb Stop ogn gogogog becolulus lamiles annihombe, bagger, abgo,

doğn, higi ghab Batihgadid. - Intoho ogazon, gos gadazzobb, jazzoligo-- gd, my bagadagelle Februa, josepa withe ad-

ohn, Syknigens as aughistiggs. - Inc. 200 Isligs gold Tole beloomed Jan. Anth A, miga bagohamilla, daghag algahella mima samplane block bombt as Togathingman at do-Ashs anhalment missing and angegrash goldate arkaninkalle. Rede, domes presidengerageden, um gotoo making touch Theplage" eleging shelped taggele... .. moblenly loget \$30000me"... - Jume Bosques Broamfobels og bedegdest

Impage, judge bulk piphaye aphinopigate taggina Medi federal alama. Sphito tollaphymo otototo sphishotymas to. shopphyligh, bosps shippers stoke strain ange. Igolg bolokget Ends grangett as andfat ag-

one palagrates legent. shelpet pagelighen lengtips of tedephot gogolin. Bull Audigolication josso kongo amposob Inguighe dobliede bies bedportable Configur ...... SpoleSpo", "bekelm, senting telespo", "lag. ments aspendantes, "manifestor to him of

to Insunging as jumpoment and the point benans stelant, shiftnings, had bete stompetings - andle ste, on satings anythring began Ofte Applicate Lingspring Sugaraphia ded.

Mongo administrate signage artistical. authoritismo dagina dafiab mbllegation eglighmga, asbadatebegshe gaggabanteb dagbe noting ghamage of upulate to analys sales asystem me bedegen go gheblecheb melingen ambagene statigamen, Sugdeb Sintagrigdome Abgga, bedefent encombet Into Theore as becare Friendste-

on History builded ofm belgefish, as stellant

appen byfige majobe bit, inghitele at beliggfer-

2" grayen "mögwugö., göppudyöper meda. 200 mm.

steligat egypfol fichlenges myltet gloche,

Essale Pages, Platarnose angula, Studio on-

jem, galley Abggom Pgagelly And Sonkfahrb. gages

tomon juja photost na tome eforme time.

nêge com, commerciant dephass miss oc

manufaction fames subst days. Tone organiza-

tolagon hololges grayates so biggins st-

hazah meggefolome dal dala stephanen om-

jego paso gojánbgo, scaně gogoligogo žn.

physians, sinapp and thome one bigger

And gengologic gyllignmoren alga, birtyple

იცქირებოდა და მოებიც იზიდავდნენ, — ეს და

sholome impelpione imphipion implification

phanes "aghinish" sile toping, but

philos Immengation, Aldages to Engagine tol.

Brachell Brigage, anglishmaght Brigagett

Bogrow Sniongabyer opini grungs, mehagi.

toblidagen gryddnys.

and Egle

Farefore". aufgeg jeute abilligen bielege de ball. aggagag gaugn John: - maken makenia. - all satisfies, Tot dante abgester curfor-Tages tagestending entings got bytangets

andle plotingue spetts placette - he prop. By he budgehope blobs. aboligmo obgg mgemml Tgyggga dgblish. Bal

above appringuishe abbresses, dontased update

baphalow planfolows as hearth Honasha

Juffan, cho Ottogenber bilbon fon ababyab.

militare belgshologue, Andgesten die sunge,

of Emelo ship ofme of gants mobinishason

and elegate store of a chopfe lander form

serfumen., not-hm.fo., at astropett of Sob begen Sabbeys - egbánsos je.ja., barto

she he magagatabes, designage as san sed.

egán, 1st. agántag. agi secent. Socas

andagnage at emogent. Beeky Aubgefe beles

"mobhinto" on totagens, tom begomes sol-

specially as subgits Assignation bellegings, as-

gudugeffen birnbergt beetig, beg hante ameraen.

molecular astrongo dogot at gargers, forgoth

Resputed brougest published Rogan shallogen

gubyhyg nguh, bon pêpaph, had "hulyngy

Ango globoled deletato as jolyallo

Insection, shelpeds undappeds nost for hat.

Tubeschum ander books Scoling Street, 1680-

almante, lotantos judicemo sognigar.

Inflohmus Made.

Bet of makanamen.

Subple State

frage bolgel.

basheuf Magemanageasie gabas ongs Ager gagangiaste intogo jago go nho fogilo ant. hoge bobohe joge kalmithgohum. labert Sadomobel amfor propringsgobers, Auggo 1931338 per agest Banglogue shakegoak bobyhaging on Filter affender bahgliget lelite andias assiste and the property

gangliga ga manemal mejalla lipproga abalipma masanity adjects total states sometime sonich Anlegation tolifore engagement and and allegated Roomsomoghat abamarkhin, Joseph me andleb hat Becomingen tolkedome sungregosphet good Intoo tempedo ou stero magalogues agen age Amban, amindado obga gdgben "ogbionigh- im. Angle on Fact ded ages empreyed ages and and me And safet managed toglobs me artagenmpogus adogodemen jample gabnyrefel am magabinema Fongino 10hm. myhajesh, bajinkijaka myah jabata gatafgan-

bog Brogseggbog Jamb Fafabers Objectio

belonged beganning melphages. John of Artolly quality of, and that for

name asimilation our leasuratores and Appen of galangest beigning, of being beginning, our

.godne, tologogogo egilajosto entros sogeographed alone deen first dedecapence del shiftedge. gogdgblige degree Seggloge Ship. לה הפלאן להפלקטהפי פי נספיספפעלקסיפי alo infalipa, monint agants often doghad to gebole lephanteum. dadagedos antes esta espentación ofent

Agange and obligation Sats parendropen - whole shape embought. go alaton ale gathing agested asserted assessibly sound of the to susceeding

മുപ്പുള്ള ഒ

goffen Bahaghab, Andgroung ghyfinblighe bo. guidgings haten bodgith, baggggto an quantityhe sohan money. - elegraphine jugile demenning, nang stanger Bobanga bollouget

Turkeys supply the demotion of the supply standard go, - abgo bagonagilo fabago gnegas denge. Joh, sho, anglat. analist tambabai autom sabamaba tasam at-Fro до Замер изаердом досеова.

- 600 chil. - And o'ball. - galmafagis, abeligade, - Agli in the solvengolo, sounded judforte sour-

- gao, abers, aboliges, galagolighthinguis ern again Гадрени, эдо, бом, эдом дарода Воддоеговорень. to hat delagangraphen, had bugahagelle and ah Registrate.

- Inc. 305 bazzgogo Brazilión do dehogo to the bright skiplings gone billy . - in, goodjoho, goodjoho,-- anatol inne Solomon Books me, booking assembly mouse my Japhento, - stage toth given this, gages agman Programment on programment gradent gradent and - Ingo my die bah, intehnaggie ingjoho.

sheline Manhabon Fasers ups believelagely gogrogoligo Brophysikase shiffindes magh, jah.

guights, guighted beligatin Tomatiques marienes. day, Aged Target or, gelindelighton beginget agematerial supposed that supersupe subgraphogue Baughgging, coloholologgin 14314tonfet Begien, Andgeglog monifet Emsternagimprovator of astaningual gogen. Euffandichte ausgroom mente men gehe groom-

30bes 3330 gelblich agagen gefelle, gegentigbet Environantable attemposes satismetrate, Topmelobole bamalelisma Velandelas, pelobledas golyples as shippe appet high, substitute - stellab series terro missis, - miss amplicat. Bamhaba gaojica, mhaigama manghaba na jamb pagetoge, - entire ging Brisege.

- unblies, who is busines, bearied link and. jaglichmigh, bagachamila maganagh, albahager, ma bedelige mount of goomblights.

- yes, steps, stofor, to ofoso their pools. 104 ohns, geot gutstapfotoms geon, tonho seems, ob Jame Jakoskoplom mims gagatomersna biffige aphints apanytitit asa or. nghánhy dogob Ppográgos.

Turis Distor spougations aghants one talage, pagalognéma ligrations.

טחפלט לבשופי פי פיוואל יא ששפיפי ויכים geograpos, Anguado gogisto toginão bigio.

3065 paggine apples amulates depotates ambeldishing, beleficed excluded and Thought, anent dinomi, tappent interfactor, daghed and 5316- «Egnesgophobigal, Andgophog deb bilgeidno sefasatos, shu oses sh passanas ... eob-Antaba. Jeddaumbame photome bankabet under, alageria quantoseggaga, agmiliatologias gapaga go not plogotto typpping typohe go agogdo-Sabages basiless offinations thought galantenest Plata. Siglindo todegás jugit alista geodiaja. go go bologágge be@letegen of planes dele gallagde, Boghad bligte begehm Politingen at aydebelonafel, on out of blade notionfor aloneდა მუშტისოდენა ჩრდილების გროვა შტოებიდან კრამიტიან სახურავზე და კოინდარზე

დაცურავდა. ოდიდან ნაძვის ტოტები შეკრული გვირგვინი გამოიტანეს და კუბოს თავთან მიაყუდეს ისე, რომ უველას წაეკითხა წარწერა შავარშიან მუკაოს ნაჭერზე. შემდეგ დაბალი კორკოები მოიტანეს და მიცვალებულის გარშემო ნახევრად ჩაამწკრი-

306. ასინეთმა შეჩვეული მოძრაობით სწრაფად დაშალა ნაწნავები, თმა მკერდზე დაიფინა, სახელაჟღაჟა ივლიტეს მიუგდა გვერდით, თავი უკან გადასწია, ხელები იღლიებში დაიმწყვდია და წამწამები დახარა. რამოდენიმე წლის წინ ხშირად მიუღია მონაწილეობა ასეთ ცერემონიებში და ახლა არაფერზე ფიქრობდა. მხოლოდ, თავისთვის, შეუგნებლად ისევ მღეროდა, დაჟინებით ეძებდა მოტივს.

ქალარა ქალი, მიცვალებულის შვილი, კუბოს თავთან ჩამოგდა კორკოლე. სხვა ქალებმაც ნახევარი წრე გააკეთეს კუბოს ირგვლივ და...

— ვა-ვაა-აიჰl — გაისმა სასოწარკვეთილი შე-

ატმის ყვავილებიდან ორიოდე ფურცელი ჩა_ amashos.

ეზოს ბოლოში გაშვებულმა ბრმა წაბლამ ბალახის ძოვა მიატოვა, ასწია თავი და რძეჩალვრილი თვალებით გაიხედა ოდისკენ.

- cos hoam-ml. ქალების გუნდმა ამოიოხრა, ხოლო მტრედების

გუნდი ცაში კიდევ უფრო მაღლა აიწია. - რაზე დაგვტოვე-ე!.. – უკვე გაზაფხულდა და ბჟოლამ ფოთლები

გამოისხას. — მოთქვამდა ერთი. – ვო_ომ, ვინლა დასვამს აბრეშუმის ჭიას?! აგრძელებდა მეორე და ლოყებს თითქმის იხოკდა. — უ-იჰ, ჩვენო თებრონე!..

— რა გამრჭე იყავ და რა ხელმადლიანი!.. ყველას ხმას ფარავდა უმარილშეცხებული ზორბა დედაკაცი.

— ხნიერი იყავ, არა ბევრ ყმაწვილ ქალს ქობდი!.. — იძახდა შავთავსაფრიანი ბებერი და საათის ქანქარასავით არხევდა თავს.

ასინეთი გულმოდგინედ აძლევდა მოძახილს საერთო მოთქმას და თან ტირილის ტაქტის მიხედვით მთელი ტანით ირხეოდა გორკოზე. მან შეამჩნია, რომ მეზობლად მჯდარი სახელაჟლაჟა ივლიტე განუწყვეტლივ იმეორებდაა ნახევარტონით:

 თებრონე, თებრონე, თებრონე_ო... ივლიტეს, ალბათ, ეზარებოდა საერთო მოთქმას აჰყოლოდა და ჩაფიქრებული მშვიდადა ღი-

— თებრონე, თებრონე, თებრონე-ეე... — ვააშ, ყველა წუხს შენს წასვლას!.. — მო-

თქვამდა ქალარა ქალი.

ცოტნეს ყაბალახი მოეხადა და ატმის ხეებთან დამდგარიყო. უკან გადავარცხნილი ქერა თმა ლარბივით ქონდა აბურძგვნილი.

- ვა-აიჰl.. — სხვებთან ერთად მოსთქვამდა ახინეთი და ივლიტეს აკვირდებოდა. ჩაშტერებო_ და ივლიტე ერთ წერტილს და ღაჟღაჟა სახეზე კუნთშეურხევლად ღიღინებდა ხმადაბლა:

თებრონე, თებრონე, თებრონე..

— ასინეთმა ისევ ცოტნეს შეხედა.

— ვა_აიჰ, რატომ დაგვტოვე-ე!.. —აგრძელეპდნენ ქალები და უთუოდ კიდევ დიდხანს არ აპირებდნენ გათავებას.

თებრონე, თებრონე, თებრონე...

გარკვევით ეხმოდა ახინეთხ ივლიტეს მოთქმა თუ ღიღინი და ცოტნეს უყურებდა.

და უეცრად ცოტნემ შეამჩნია, რომ ასინეთს ისე შეეცვალა სახე, თითქო ნაცნობი ვინმე და-

ინახაო, დახრილ წამწამქვეშ თვალებმა ურად გაუელვეს, ტუჩები შეუგნებელი დომილით შეუთამაშდა, ასე სიზმარში იღიმქბეთა ხოლმე, და... საერთო მოთქმაში მოულოდრელად გაისმა უცნაური ტირილ-სიმღერა, ერთი წუთით გადახლართული და ერთმანეთმსაგან განურჩეველი: — თებრო_ნე მიდის წყალ-ნელი...

შემპარავი, უძალადო ხმა -ბადაგიგით ჩაილგარა გაზაფხულის მხით გამთბარ აიერში და ნიჩუმდა მოთქმა წამით შეწყდა და ყველამ მოიხედა ასინეთისაკენ.

ასინეთმა სკამზე წამოიწია, ხელები მიიფარა სახეზე და იმავე ხმით, სიმღერითა და მოთქმით, სულმოუთქმელად შესძახა:

— ო_ოჰ! რაზე დაგვტოვე, თებრონე_ე!..

— ვა-ვაა_აიჰ! ჩვენს უბედურ თავს! — უყოყმანოდ გამოეხმაურნენ ქალები.

— ვუ-უიჰ, რას გვერჩოდი¶!. — მიეშველა ქალარა ჭირისუფალი.

— უი! უი! — ისევ აჰყვნენ ქალები. და... განაგრძეს.

მტრედების გუნდი ისევ დაჰფარფატებდა სო. ფელს, მუშტის ოდენა ჩრდილები ოდის კრამიტიანი სახურავიდან მწვანე კოინდარზე დაცურავდნენ და სარკმელში ანარეკლ მზეს წამით აქრობდნენ.

ცოტნე იდგა პირდაღებული და ვერ გადაეწყვიტა — მართლა წამოიმღერა ასინეთმა და ასე მოხერხებულად მიაფუჩეჩა, თუ ესეც მოთქმა იყო და გაზაფხულის მზემ სიმღერად მოაჩვენა

ლეჩაქიანი, თეთრკაბიანი მიცვალებული მოხუცი ქალი კი აყვავებული ატმის ხეებქვეშ უხერხულად იწვა კუბოში.

1939 ₹.

1566M M6000

ാര്ത്ന കുറര്ന്ളവ **ᲠᲘᲝᲜᲘᲡ ᲞᲘᲠᲐᲡ**

რა კარგი იყო, რა მოხდენილი! ტოტები ჰქონდა გადმოფენილი პატარ-პატარა მწვანე აფრებად, ნიავის ხმაზე ფრთებს ისწორებდა, თითქოს ეწადა ცისკენ გაფრენა.

სულ ლხენა იყო მისი ცხოვრება, დავაც ჰქონია დიდ ქარტეხილთან, ამ შემართებამ დაუცხრომელმა, ვით ალამაღლა, ნეტავ გეხილათ!

იმ ლამაზმანს ზნე ჰქონდა ასეთი: სძულდა მწუხრი და უბედურება, და დიად ფიქრთა სიკისკასეთი განთიადი და მზე აპურებდა.

და ჰა, გავიდა წელი სამოცი! sbens segans dab bbgs badmbo, არც ის ფერი აქვს, არც ის იერი, ვერც ის გაექცა წყეულ სიბერეს, და გაიბზარა სული ძლიერი.

არნო ონელის ეს ლექსები დასაბეჭდად იყო გამზადებული, როცა რედაქციაში სამ-წუხარო ცნობა მოვიდა — 78 წლისა გარდაიცვალა ღვაწლმოსილი პოეტი.

წინანდელ კავრს ვეღარ იფერებს, აღარ უღიმის ვარსკვლავებს ცაზე, მხოლოდ სიზმარში იხმენს სიმღერებს, ყრმობიდანვე რომ უყვარდა ასე.

გულაშაყს სიბრძნე-სიდარბაისლით რიონის ზვირთნი ჰიმნს უმლერიან... ცის დასალიერს ხატავს დაისი, სად მბრძანებელი ბინდის ფერია.

ᲠᲘᲣᲠᲐᲣᲡ ᲣᲛᲦᲔᲠᲘᲐᲜ อสพบอวงก

ვინ იცის ისე სიჩუმის მოსმენა, ან მთვარიანში ფიქრი და ოცნება, როგორც ეს იციან მგოსნებმა. ვინ იცის ისე და იმფერად სიტყვა და სიმლერა, გაბრწყინებული სულში ლოცვებად, როგორც ეს იციან მგოსნებმა.

ვინ იცის ისე რით სუნთქავს ყვავილი, სათნოების ხმით ცამდის აყვანილი, დასაბამიდან რომ იქება და იკოცნება, როგორც ეს იციან მგოსნებმა. იხინი იღვწიან სულის სამკობლად, რამდენ აზრს მოისმენ, იმდენს გაოცდები, საყვარელ სამშობლოს,

ხაყვარელ სამშობლოს რიურაუს უმღერიან მგოსნები.

ევროპის თასის ორგზის მფლობელი ჭადრაკში გოგონათა შორის ნანა იოსელ იანი.

todom jobhodob gmom.

Brown Entlensants

მზია იაშვილი მესბი.

elusal elegenesia

საკოლმეურნეო მინდერებზე.

ბებერი ბე.

a . უ 3 . ლ ა მრევლი შვილი.

oshbib ihhgidab gmom.

დილა მშვიდობისა მაყვალა! შენი საიუბი-ლეო თარიღიც დადგა, ჩემო ძვირფასო მეგო-ბარო. რას იზამ! განვლილ წლებს ვერსად გა-ექცევი. გადავწყვიტე ლია წერილი მოგწურო, გულწრფელად მოგილიცო. საქართველოში არ მგგულება თჯახი, რომელიც შენ არ გიცნობლეს, მგუულება ოჯაზი, რომელიც მეს არ გიცხოდვა, განსაკუთრებით გი იქ, სადაც ბალიდ ტიტი-ნებს. ამ წერილში არც ვაპირებ შენი მშვენი-ერი შემოქმედების განხილვას. თუმცა ორიოდე სიტყვის თქმა, ფიქრობ, აუგილეპელია დეეის დღესავით მახსოვს შენი პირველი

დღეის დღესავით საბავშვო ლექსი:

სამი დობილი მოვიდა მარტი, აპრილი, მაისი.

მას შემდეგ დიდი ხანი გავიდა. როგორც ერ-აელ ვწერდი, ქართულ საბავშვო პოეზიაში თხელ ვწერდი, ქართულ საბავშვო პოეზიაში გამოჩენისთანავე შენ სწრაფად გაიკაფე გზა

გათიიეთითათავე იეთ აყოაფად გაიკაფე გზა ბავშეთა გულებისაკენ და მათი ერთ-ერთი ეპი-რველესი მესაიდუმლე გახდი. კარგად მახსოეს "მესი პირველი მოსვლა კურნალ "დილაში". ჩვენი პატარა კოლექტი-ვი გულწრფელად, გულღიად შეგეგება. შეგე-

ᲪᲜᲝᲑᲘᲚ ᲛᲬᲔᲠᲐᲚᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝ ᲛᲝᲦᲒᲐᲬᲔᲡ ᲛᲐᲥᲒᲐᲚᲐ ᲛᲠᲔᲒᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲡ ᲓᲐᲑᲐᲓᲔᲑᲘ 70-0 90°C 30°U6°C°S

ᲐᲛᲐᲡᲗᲐᲜ ᲓᲐᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲔᲑᲘᲗ ᲛᲐᲧᲕᲐᲚᲐ ᲛᲠᲔᲒᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲛ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡ ᲑᲠᲥᲐᲜᲔᲑᲣᲚᲔᲑᲘᲗ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲬᲘᲗᲔᲚᲘ ᲓᲠᲝᲨᲘᲡ ᲝᲠᲓᲔᲜᲘᲗ ᲓᲐᲯᲘᲚᲓᲝ**Გ**ᲓᲐ ᲣᲣᲠᲜᲐᲚ "ᲓᲠᲝᲨᲘᲡ" ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲐ ᲓᲐ ᲡᲐᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲝ ᲙᲝᲚᲔᲒᲘᲐ ᲣᲚᲝᲪᲐᲕᲡ ᲦᲕᲐᲬᲚ**Მ**ᲝᲡᲘᲚ

ᲛᲬᲔᲠᲐᲚᲡ ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲒᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲚ ᲯᲘᲚᲓᲝᲡ ᲓᲐ ᲣᲡᲣᲠᲕᲔᲑᲡ ᲮᲐᲜᲒᲠᲥᲚᲘᲕ ᲠᲘᲪᲝ₤ᲮᲓᲔᲡᲐ ᲓᲐ a6585@ a0a04906000 85956%30856.

8538567 8653648 PASSER

სიამოვნებით ვიგონებ, როგორ გახდა საბავშვო ჟურნალების ფურცლებზე გამოქვეყნებული შენი ფრთაშესხმული სიმღერები ნორჩ მკით-

ხველთა რამდენიმე თაობის საკუთრება. შემს ლექსებზე აიდგა ენა ჩვენი დროის ქართველმა ბავშვმა და რა გასაკვირია, რომ მათ ერთ-ერთ უპირველეს მოამაგედ მიაჩნიხარ. შენ ავტორი ხარ, ძვირფასო მაყვალა, ხალისიანი საბავშვო ლექსებისა, რომლებიც ფერად-ფერადნი არიან. შენი სიტყვა მკვეთრია და გამორჩეული. შენს ყოველ ლექსს ყოველთვის თან ახლავს დიდი სითბო, სინათლე და გამჭვირვალობა, რომელ-

გება და ჩვენთან მუშაობის დაწყებისთანავე შეგიყვარა, როგორც ჭკვიანი, საქმისათვის თავდადებული მუშაკი. რაღაც ახლებური და შენებური შეიტანე ჩვენს სარედაქციო საქმია-

სიახლისათვის იბრძოდი, მუდამ ეძიებდი, ჟურნალში დასაბეჭდ მასალებს დაბეჯითებით ჩაჰკირკიტებდი, სტრიქონებს აშალაშინებდი, სიტყვებს ფერავდი, რადგან გინდოდა ნორჩ, სათუთ მკითხველამდე მიგეტანა გულშიჩამწვ-დომი, ადვილად დასამახსოვრებელი, ფაქიზი ქართული სიტყვა, სიტყვა ხატოვანი, მსუყე და ლამაზი.

იმ ხანებში ,,დილასათვის" ჭეშმარიტი, სა-ბავშვო მხატვრობისთვის დაბადებული მხატვარიც აღმოვაჩინეთ, მარად დაუვიწყარი შალვა ცხადაძე. ადვილად, იოლად შევეგუეთ ყველა-ნი ერთმანეთს. შენ იყავი ჩვენი რედაქციის დედაპოძი. მახსოვს, კარგად მახსოვს როგორი სიყვარულითა და სიხარულით ეგებებოდი რე-დაქციაში ჩვენს მწერლებს მხცოვანსა და ხან-დაზმულს, მოწიფულსა და სრულიად ახალგაზრდას, რომელთა ნაწარმოებებით ივსებოდა ჩვენი ჟურნალის ფურცლები.

მოსაგონებელი ბევრია. რომელი ერთი გავიხსენო!

მაშინ ჯანღონით სავსე ახალგაზრდა იყავი და მთელს შენს ენერგიას დაუზოგავად ხარჯავღი "დილას" აღმავლობისათვის, მისი სრულ-ყოფისათვის. კომპრომისზე არასოდეს მიდიო-დი. რედაქციაში შემოსული მასალებისადმი მკაცრი და მომთხოვნი იყავი, მაგრამ ავტორმაც და ჩვენ, ყველამ კარგად ვიცოდით, რომ შენი ეს მომთხოვნელობა ჩვენი საერთო ინტე-რესებიდან იყო გამომდინარე და აუცილებე-

"დილაში" დიდი ხანი დავყავით ერთად, მას შემდეგ ბევრგან მომიწია მუშაობა, მაგრამ საქმისადმი შენნაირ ერთგულ ადამიანს, მითუ– მეტეს მოღვაწეს იშვიათად შევხვედრივარ.

საც სამწუხაროდ ზოგიერთი შემოქმედი ივიწყებს.

ვიგონებ შენს "დიმპიტაურს" — ბალღთა საყვარელ საცეკვაოს, "კიკლი კიკლის" გიხსე-ნებ მოხდენილად დაწერილ ლექსს, მსუბუქი იუმორით აღსავსეს. "ბიჭი-ბიჭანჭურის" მხიიუთოით აღსავცცა "იიქი-იიგასჟურის" მხი-არული თავგადასავალიც არ დამვიწყვმია, არც "ჯეჯილში" და სხვა კიღვე მეგრი, მენი მაღ-ლიანი კალმით დაწყრილი. ერთი სიტყვით, დიდი ამაგი დასღე ჩვენს საბავშვო პოუზიას, რისთვისაც ერთ-ერთმა პირველმა დაიმსახუ-რე უმაღლესი ეროვნული ჯილდო — რუსთა-ველის პრემია. გარდა ამისა, შენ ხომ შესანიშ-მავი ლიგიაული ლიქსაზეს აგტონი ხარ. შინი ველის მარესია. გარდა მაისა, მებ დამ შესამან ნავი ლირიკული ლექსების ავტორი ხარ. შენი ლექსი ემოციურია და მომხიბვლელი. შენი ლექსი ფაქიზია და მიმზიდველი, გულმართალი ოსტატის მიერაა ნაჩუქურთმევი და გამო-ძერწილი. "მამა", "მეუღლენი", "აბრეშუმი", "ერთი ყუნწმოკლე ვარდი" და მრავალი კიდევ სხვა თანამედროვე ლირიკის საუკეთესო ნიმუშებია. შენს პოემას "ჭირნახული" დღესაც არ დაუკარგავს ელვარება.

რა კქნათ! დრო სწრაფად გარბის და უკან გვრჩება განვლილი გზა. სამოღვაწეოდ კიდევ დიდი დროა დარჩენილი. ამიტომ შენი პოეზიის პატივისმცემლებთან ერთად, მინდა გულ-წრფელად გისურვო ბევრი გამარჯვების სიხარული.

დღეს კი, უკვე ღვაწლმოსილ შემოქმედსა და მოღვაწეს ნაღვლიანი ღიმილიც გშვენის და დროული ჭაღარაც. შენს კალამს დაღლას ვერ ვამჩნევთ. ოღონდ უფრო ხშირად და გულია-ნად, როგორც გჩვეოდა, გაგვაგონე შენი ალალმართალი სიტყვა, სიტყვა გულწრფელი და და-

ამას მოელიან შენგან პატარებიც და დი-დებიც. მათ შორის მეცა ვარ მარად შენი პატივისმცემელი.

ᲠᲔᲕᲐᲖ ᲛᲐᲠᲒᲘᲐᲜᲘ

GS-306780

ჩემო დედა საქართველო, სიბერემდე მეყვარება შენი ტურფა მთა და მდელო, ვარდ-ყვავილთა ელვარება. გერ ზამთარი არ გასულა, უკვე მოქრის გაზაფხული.. ეს ხომ ჩვენი სამშობლოა დედის სახედ დასახული. უთვალავი, ათასფერი ყვავილები პაწაწინა ცხრათვალა მზის მოფერებამ გაშალა და გააბრწყინა. ეს ხომ შენი შვილებია, ეი იმი აქარ აგოლეთა, რომ დაჰხარი დღე და ღამე. ცა-ფირუზო, იმედიანს შენს ტკბილ სახელს ვეთაყვანე!

87632 FASBAGASTA

ტოროლა და ოლოლი მოდიოდნენ ორ-ორი. მწყერმა უთხრა ყუტყუტით: — სჯობს, წახვიდეთ ხუთ-ხუთი! ერკემალი გაწყრა:
— გაიარონ ცხრა-ცხრამ! თხა კი წვერის ცანცარით ურჩევს: წადით ცალ-ცალი! გაწიწმატდა ტოროლა: " ნუღარ ვივლით ორ-ორად!" asosmal ცალ-ცალად, ტურამ წააცანცალა!

30350-30350

კიკლი, კიპესა, ყურცქვიტების ციხესა ბაჭიები სკუპიან, მელა კბილებს ილესავს: სტაფილო მაქვს აქეთ ჩამობრძანდითო! oh hadngamon, ohan, მელა მატყუარაო.

\$36\$360**2**3

ქახქახელა მაქახელა, რას ჭიკჭიკებთ, მერცხლებო? — სამმა შვილმა გვასახელა, ბუდეში რომ გვესხდნენო. დღეს ნიშნები მოგვიტანეს საზაფხულო სკოლიდან, ფრენაში და გალობაში ხუთოსნები ყოფილან!

"ქართლის ცხოვრება" გადმოგვცემს თამარ მეფის დიდებულ საქმეებს და გვამცნობს, რომ მისი სახელი გასცდა საქართველოს საზღვრებს და უცხო ქვეყნებშიც ღირსეული პატივითა და გოწიწებით მიიაზსენიებდნენ ქართველ მეფე-ქალს: "ერაუს მყოფი მეებნენი, გინა მეჩანგენი თამარის შესხმათა მუსაკობდიან, ფრანგნი და ბერძენნი, ზღვასა შინა მენავენი, ნიავ-კეთილობათა შინა თამარის ქებათა იტკოდიან".

მაშასადამე, მარტოდენ ქართველი მგოსნები როდი ასხამდნენ ხოტბას თავის ხელშწიფეს. დამოწმებული ცნობის თანახმად, თამარს უმლეროდნენ ქრისტიანებიც და მამმადიანებიც, აღმოსავლეთში და დასავლეთში, ანუ მაშროყით მადრიბამდე.

ივანც ქავაბიშვალი წერდა: "ქართველი ერისათვის გაშინაც და შთამომავლობისათვის დიდი თამარის სახელი იმიტომ იყო სათაყვანებელი, რომ ზეს. თაზუნებრივის ძალით მასში შეერთებული იყო ქალის მომხიბლავი მშფენიერება და ვაუქაცური მამციაბი, ამახელშნიფო მოდავნის სიბრძნე და უმანცო, ყოვლად მოწყალე, განურისხებელი გული". ეგებ მიკერძოება დასწამონ ქართველი მეცნი, მიკარა აბა ყური დათხოვოთ საქართველოს ისტორიის უცხოელ სპეციალისტებსაც აი, რაბ ამარბს თანამედროვე ინგლიბული ისტორგყოსი უთლიამ ალენი; "თამარი იყო მატრიარქი, ბრძენი და პურიტანი მმართველი, ფრთხილი და გონიე-ის დასლომატი, ურკვეა მებძიოლი, ღვთისშო-სავი, გულმოწყალე და შემუნარებული ხელშწოვე".

ფრანგი ორიენტალისტი შარიუს კანარი აღნიშნავს: "თამარის პოლიტიკის წარმატებამ აქცია იგი ყველაჭე პოპულარულ ფიგურად ქართველების ისტორიასა და ლეგენდებში... მის სილამაზე აღაფრათოვანებდა ქვეშევრლომებს და უბიძგებდა საგმირო საქმეებზე, უნათებდა გამარქვებათა გზას მის მხედართმთავრებს".

მიუხედავად ზემითქმულისა, სკეპტიკურად გაწყობილ ადამიანს მაიანც გაუჩნდება კითხვა: მერედა სად არის "ქარილის ცხოვრებაში" დაცული (ნობის დამადასტურებელი საბუთებიო" ციასკე რომ ექვი ზეიძლება დამადოს მამბაღიან მეჩანგეთა თუ ევრობელ ზღვაოსანთა სხენებამ, რადგან აღნიზნული ლექსები და "ქება-შესხმანი" ჩეენამდე თითქმის არ მოღწეულა. ზოგი ეკმთა სრბოლამ შთანთქა, ზოგიც ჩაკარგულა ჩეენთვის დღემდე უცნობ ხელნაწერებსა და წიგნებში. მა. ბამ არაც შემოჩრენილა და ქართველ მეცნიერებს გამოუმზეურებიათ, ისიც საქმარისია, რომ უდავო ეემპარიტებად მივიჩნიოთ ქართული წყაროს

უკვე ნახევარი საუკუნე იქნება, რაც ენობილი განდა ჩეენში თამარის თანამედროვე ქვაროსანი რაინდის ეპისტოლე, რომელიც მოკვითხრობს ქა-რთველების ძლევამობილ ლაშქრობას მამმადიან.
თა წინააღმდეგ და "დედოფლის უძლიერესის თა-ბარის" ანდერძს მისი ცხედრის იერუსალიშში და კრძალებს თაობაზე.

ახევე კარგად არის ცნობილი, რომ XVI საუკუნის რუსეთში შეიქმნა თქმულება "ივერიის დედოფალ დინარას" შესახებ (დინარა იგივე თამა. რია). ქართველი მეფე-ქალის მოღვაწეობა იქცა წყაროდ რუსული თქმულებისათვის და თვით იგანე მრისბანე თურმე თამარის მაგალითით ამხნევებდა თავის ჯარს ბრძოლის ველზე.

Smooth Immamamade

დადგენილია ისიც, რომ დიდი აზერბაიკანელი პოეტის ნიზაში განჯელის პოემებში თავისებურად აირეკლა საქართველო და თაშარის სახე.

ბოლო ხანებში მიკვლეულ იქნა იმავე ნიზამის ლექსი, რომელიც ამგვარად გვაცნობს თამარს: "მან თითისტარი შუბად აქცია და ჩვენ კი შუბი — თითისტრად...."

საყოველთაოდ ცნობილი, მამბადიანურ სამყაროში თუ როგორ იყო დამცერებული ქალი და ამიტომაც ახდენს ძლიერ შთამექდილებაც ნიზამის ლექსი ასე ლაკონიურად და მოზღენილად, ერთი სხარტი გამოთქმით როც გავზაბეგა დამარ მედის პორტრეტს. ნიზამის, სარწმუნოებით მაპმადიანს, ცხადია, ეუცხოვება საქაროველოს სამეფო ტაბტი ახული ქალი და მით უმეტი), მისი სწორუბოვარი მეფობა. ქალს თითისტარი უნდა ექაროს ბელში და ძაფც როავდეს, ქართველი მეფიქალი კი შუბით აღქურვილა მამაკიცის დარად და დაგაბნულ მტერთა შუბი დაუმსგავსებია უწეთ თითისტარისთვის.

ფასდაუდებელია მამშადიანი პოეტის კალმით გამობატული გაოცება და აღტაცება თამარის მოდვაწეობით, ვინადან ქართველი მეფე-ქალი, უპირისპირდება მამშაღიანურ სამყაროში გაბატონებულ ტრადიციას კაცისა და ქალის უთანასწორობის შიისაზის

XIII საკუნის არაბი მემატიანე იბნ ალ-ახირი მოგვითხრობს ქალალედინის გამარქვებას ქართველთა ლაშქარზე გარნისის ომში (1225 წ.), რუსუდანის მეფობის დროს, და ასკვნის: "შართალი უთქვამს მოციქულს — ალაბიმც აკურთხებს მას

თამარის ნადირობა.

და მიესალმება, — კვტ ვაისატებს ის ხალახ, ტომელსაც დედგაცია მართავსს მატის არაბ აკტორს ავიწყდება, რომ საქართვეტოში ადტეს მეფობდა ქალი, სახელლობრ, თამაფრ, როდესაც ქვეყანამ მიაღწია თავისი პოლიტიცურ-ეკიწიმიური და კელტურული გამათარების შენიტს, და როდესაც მავი ონნ ელ-მანიზი სატენის, გვართველები აღზევანენ მამადაანებზეს და აცისი

ადნენ უფლიცერს, რაბიც მოცერამებინენე.

... კოველი დაის არიცენია — გამ ერამებია გამ ერამებია და გამარიშა თამარის სახელზე გამოგზავნილ მუქნიის წერილში სუსტებთან გალადებულმა ირუქნედინმა ეც მხოლოდ მისი ახირებული ნააზ-რევი არა ყოფილა, ახე ფიქრობდნენ მისი წინაბრები და მისი მოძღვარნი, ახე ჩახჩიჩინებდნენ ნაზი და გალასის მოკიტულნიც მაგარამ სწო-რედ სახენებულმა სულატანმა იწვნია საკუთარ ტეფზე ნიზაბის ლექსის მგარე ჩიმარილე და ვან იცის, გეგებ იმეორებდა ბასიანის ოშში თავლუფლაბსმული: თამარმა თითისტარი შებად აქ-

თამარიც თანამედროვე ხპარხელი მემატიანე იბნ ისფანდიარი, რომლის თხზულებამაე შემოგვინაბა ნამცბა ზემობსენებული ლექბა, იმფროინდელი აღმოსავლეთის ყველაზე გამოჩენილ ხელაწიფეთა შორის მოიხსენიებს თამარ მეფეს: იდა იყო ქალი, სახელად თამარ, თბილიბისა და

საქართველოს ხელმწიფე".

მართალია, ქართულ საისტორით თუ მსატერულ ძეგლებში ხშირად თანაბარუფლებიან მეფეებად ჩანი თამარი და მისი მეუდლე — სახელგანთქმული სარელადი დავით ხოსლანი, სამაგიეროდ, არამული საბისული წყაროები ერობელიც არ მიუთითებენ თამარის მეუღლის სახელსა და ვინა-ობას. გარე სამყარო საქართველოს ხელმწოფიდ მხოლოდ და მხოლორ და მხოლო და მხოლა და მხოლი და მხოლი და მხოლა და მხოლა და მხოლი და მხოლა მხოლა

ამას ნათლად ადასტურებს ერთი ნუმიზმატიკური ფაქტი. არსებობს თამიზისა და დავითის მონეტა, დათარიდებული, 1200 წლით. მონეტის მუბლზე ასომთავრულით დაქარაგმებულია მათ სახელები, ბოლო მონეტის ზურგზე მოთავსებული არაბული ზედწერილი ასე ითარგმნება: "დედოფალი დედოფალთა, შვენება ქვეუნისა და სარწმუნოებისა, თამარ ასული გიორგისა, მესიის თაყავანისმდემული".

როგორე ვხედავთ, არაბული ზედწერილი, განკუთვნილი მამმადიანური სამყაროსათვის, მზო. ლოდ და მხოლოდ თამაბს ასახელებს საქართველოს, ხელმწიფედ მიუხედავად ამისა, რომ დავით სოხლანი უკვე შშობელი იყო ტანტის შემკვიდრი. სა და თანამეფობის უფლებით სარგებლობდა (ქართული წყაროების მიხედვით). ისიც ნიშანდო. ბლივია, რომ ქართულ ზედწერილში იგი თამარის შემდეგ არის მოსხენიბული

მონეტა∰ე წარწერა რომელიშე მემატიანისა თუ მგოსნის სუბიექტური თვალსაზრისი როდი გახ. ლავთ, არამედ ცენტრალური ხელისუფლების

მიერ დაღდასმული სინამდვილე.

საგულიხმში სურათს გვაწვდის ლაშა-გიორგისა და რუსუდანის მინეტებიც. ისინი თავისი შთაიომავლობის აღსანიწაგად ამაჩენებენ დედის (თამარის) სახელს, "მეფეთა მეფე გიორგი, ძე თამარისა და "ღედოფალი დედოფალთა რუბუდან, ახული თამარისა".

ცნობილი ქართველი ნუმიზმატი დ. კაპანაძე აღნიშნულ ფაქტს მიიჩნევდა უნიკალურ მოვლენად მსოფლიო ნუმიზმატიკაში.

საქართველოს სამეფოს საქეთმპყრობელი იყო თამარი. ასე თვლიდნენ უცხოეთში და ამასვე გვაუწყებს ზევით განხილული ნუმიზმატიკური მასათა.

... რუსთველოლოგიაში აღიარებულია, რომ ქალის კულტის იღეა, ასე უბადლოდ რომ აჟღერდა "ვეფხისტკაოსნის" ფურცლებზე, შთაგონებული არის თამარ მეფიც ცხოვრებითა და მოღვაწეობით.

ᲗᲐᲛᲐᲖ ᲜᲐᲢᲠᲗᲨᲕᲘᲚᲘ

3MJGM

ეს ორი ფოტო 1964 წლის დეკემბერშია გადაღებული თარხან არჩმაძის მიერ.

გიორგი ლეონიძე სოფელ პატარძეულის წყალსაქაჩავთან, რომლის მშენებლობას პოეტმა დიდი ენერგია მოახმარა. გიორგი ლეონიძე მშობლიური სოფლის მედაუნქტის წინ. ამ შენობაში წინათ დაწყებითი სკოლა ყოფილა, სადაც სწავლობდა გიორგი ლეონიძე.

ერთხელ გიორგი ლეონიძემ შემოგვთავაზა — მოდით, თბილიში გავიხეირნოთო.

სიხარულით დავთანხმდით. მისივე მსუბუქ მანქანაში მოვთავსდით და პლეხანოვის გამზირს გავუყევით.

— ცოტა ხანს შეაჩერე, შეაჩერე! — შეეხმთანა გიორგი მძღოლს.

— ქალიშვილო, / ქალიშვილო! მანქანის სარკმლიდან გადახძახა გიორგიმ.

დაძახებისთანავე მასთან ქალიშვილმა მოირბინა.

— ხვალ თორმეტ საათზე მოდი მწერალთა კავშირში და იქ მოვისაუბროთ!

ქალიშვილმა მადლობის ნიშნად გაუღიმა.

გზა განვაგრძეთ.

— ეგ გოგონა , — გვითხრა გიორგიმ, — ჩვენი უნივერსიტეტის ნიქიერი სტუდენტია. კარგად წერს და მინდა დავეხმარო. ვინ იცის, მაგისგან გოგორი შემოქმედი მოგვევლინოს!

პროსბექტზე, ერთ ადგილას, მუქნიშანმა გაჩერება გვანიშნა. მძლოლგან მანქანა დამტარუმა. ჩვენს საპირისპიროდ ნაგვით დატვირთული თვითმცვლელი სატვირთო მანქანა გაჩერდა. გიორგიმ მის მძლოლს გაულიშა და გახძაზა:

— გამარ≴ობა, ვალიკო! ბიჭო, მაგის ზიდვას ჩემი ტარება არ გერჩია?!

_

ქართლში, სოფელ სამწევრისის გრანდიოზულ ციხე-სიმაგრესა და მეექვსე საუკუნეში აგებულ ლავრას ვათვალიერებდით.

— რას ამბობენ ძველები, სოფელს რატომ დაერქვა სამწევრისი? — იკითხა გიორგიმ. Emgas his orgas, Emgas his.

— აქ ორი აზრია, — თქვა გიორგიმ, — ან სამწევრო (ხანადირო. სამწევრო) ან არადა სამი წევრი (შესაძლებელია, სამი კაცისაგან შემდგარი).

მცირე დუმილის შემდეგ დაიბუბუნა:

— აქ ყოფილა ვახტანგ გორგასალის შტაბი ერთ დროს! — მერე ციხის კედელს მიეყრდნო და ყველასაგან შეუმჩნევლად ემთხვია.

ყინწვისის დიდებული ტაქრის დათვალერების შემდეგ ეზოში კაკლის ქვემ საუზმე გაიმართა. აქ იქვნენ საქართველოს საზალზო პოტბი, აქადემიკოსი გიორგი ლეონიშე, იმყამსად თეატრალური ინსტიტუტის პროფესორი ლენა სტურუა და უქარიანელი პოტი ოლექას ნიციკია.

გორგიმ მოილხინა. ოლექსამ საქართველო დიდი სიყვარულით ადღეგრძელა და ქართველი ხალხისადმი მიძღვნილი ლექსი წაიკითხა.

გიორგი გულისყურით უხმენდა ოლექსას.

— შენ ნამდვილად ალექსა ახალაშვილი ხარ! — უთხრა ბოლოს.

— დიახ, მე ქართველი ვარ, ახალაშვილი! — გაიღიმა ოლექსამ.

ადღეგრძელეს ლენა სტურუა. ერთგა თანამესუფრემ. თქვა; ქალბატონი ლენა, დიდებული ქართველი ქალი, პოღვაწეობს მოძმე უკრაინაში... იგი ნამდვილი ხიდია ორ მოძმე ხალხს შორისო.

— ხიდი კი არა, ლენა ცისარტყელაა! — თქვა გოგლამ.

0

ახალხოფლის (ქარელის რსაიონი), რვაწლიანი სკოლის პედაგოგებმა და მოსწავლეებმა, სოფლის მშრომელებში შეხვედრა მოუწყვეს გიოინძლებში სტავრის ერის ებრას მიიწვიეს. მტკვრის ებრას მიიწვიეს. მტკვრის ებლიმად დაეეწყვიტათ და თევზიც ბლომად დაეეწყვიტათ და თევზიც ბლომად დაეწყალში გატუშვეს, გოგლა სხვებთან ერთად "კუნძულზე" აღმოჩნდა. წყალში გატოპა აუცილებელი იყო. გოგლა მიუმალ გებსაცმელების გა³დას... ამ დროს მახთან მიიქრა და გაროს მახთან მიიქრა თხოვა:

— ბატონო გიორგი, ფეხსაცმელს ნუ გაიხდით, მე გაგიყვანთ!

— მერედა, ბიჭო, მომერევი?! გაეღიმა პოეტს.

— შევძლებ!

როგორც იქნა, გოგლა დაიყოლიეს და პოეტმა განმაგარ ჭაბუკს თავი მიანდო. მართლაც, "გოლიათმა" ზურგით გაიყვანა პოეტი მდინარის ნაპირზე.

— სადაური ხარ, რა გქვია? ჰკითხა გოგლამ.

— ქარელელი გახლავარ, ბატონო გიორგი!

— რა გქვია-მეთქი...

— ავთანდილ ლომიტაშვილი! — ბიჭო ავთანდილ, შენ სახელს

"მენი ვაჟკაცობა შემფერის!
— ეგ რა ხათქმელია, — თავისთვის ჩაილაპარაკა ავთანდილმა, —
ახლა შემიძლია ვთქვა, საქართველოს პოეზია ზურგით მიტარებიამითქი.

— ქაბუკო, ღონე ხომ გქონია და გონებაც მოუცია შენთვის ღმერთს! უთხრა დიდმა მგოსანმა.

ᲓᲐᲕᲘᲗ ᲛᲣᲠᲛᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ

22240 208240

JJ3-111111611

შეზობლებს პირველად ეგონათ, სვეგამწარებული ადაშიანი ვაზს ედავება, შიწას ებრძვისო, მერე გარკვევით გაიგონეს:

— კიდევ გავაჩენ, კიდევ! აბა, ვისთვის მინდა ეს ვაზო? ვისთვის დავრგე ახალი გაშის კავალი? ვი-სთვის დავრგე ახალი გაშის კავალი? ვი-სთვის დავანტე ამდენი ბებილ? თავის სახსოვრად ქვეყნიერებას მწერალი წიგნს უტოვებს, ქვითხურო — ტაძარს. მე გლები ვარ და... ვაზი, მიწა და ხებილი უნდა დამრჩეს და იმ ვაზის, ბალის და მიწის მომვლელი ნაშიქრი, აბა! შე თხერთ, გიბრში ჩამიდევი, ბომ? გიქგენება, გამის თოგორც უნდევ ეგრ მაგობებ, ვერა! ვერა, ვერა! შენს გიბრზე კიდეგ გავაჩენ შვალს, კიდემ სა დავტოვებ ყვერფს კარიელსა და გაციებულს, არა!

ახლალა მიხვდა სოფელ-ქვეყანა, გაგულისებული როდო სიკვდილს რომ შეედავა და გიბრში ჩაუდგა, წუთისოფლის ქირვეულობას ქედმოუბრელად რომ შეებრძოლა და... ისევ დაარწევინა ციურას აკვანი.

— ღმერთო, შეექვხეა ეხ, შეექვხე! რაკიღა შოშეცი, დამირჩინე კიდეც, ღმერთო!.. — კვლავ შეევედრა უფალს და ცხვარიც შესწირა.

არც ახლა გაუმართლდა — ღმერთმა თუ ბუნებამ არც მეექვხე შვილი შეარჩინა ბედკრულ ცოლქმარს.

ხოფლის სასაფლაოზე ცალკე, ერთმანეთის მიყოლებით გამწქრივდა საჭრეთლით კუბოს სახიერად გამოჭრილი ექვსი პატარა უწარწერო ლოდი. პირველს უკვე მომწვანო-მოყვითალო ხაფხი ედო, მეექვსე ქტჩერობით რუბი იყო.

ალაპარაკდა სოფელი — ზოგი რას ამბობდა, ზოგი — რას.

როდომ, ალბათ, ვიღაცას ძალიან აწყენინა და იმან იდუმლად მისი კერა ხატზე გადასცაო.

ამ ღვთისნიერი კაცის ავკაცობა ვის გაუგია, როდოს ბაბუა ან ბაბუის ბაბუა იქნებოდა შერისხული და ცოდვამ ამ უცოდველ ადამიანს მოაკითხაო; თურმე ასე იცის ცოდვამო.

ეტყობა, ავმა ხულმა გათვალაო.

შესაძლოა, მაგის სამოსახლო დაწყევლილი იყო ოდითგანვე და ეს წყევლა ახლა უდანაშაულო კაცზე ჭრისო.

კერიას ქვას ქადო ექნება შეპარული, თუ ამ ქადოს არ მიაგნეს და გააბათილეს, შვილი არ გაეზრდებათ, გადაშენდებიანო.

როდოს აჩ ჩეროდა ხალზის ნავარაუდევ-ნაჭორავებისა. თავის წინაპრებში ცოდვილი და დაწუვვლილი, არავინ ეგულებოდა, არც თვითონ უწყენანებია ვინმესთვის რაიმე, რომ გადამტერებოდა და ხატზე გადაეცა.

ბოლოს ერთმა ბერიკაცმა, რომელსაც უველა ჰატივს სცემდა და ქკუას ეკითხებოდა, შვილშეურჩენელი როდო ასე დაარიგა:

აქამდე ბავშვებს ქრისტიანულად ნათლავდი
 და სახელებსაც ქრისტიანულს არქმევდი, ხომ მა-

რთალია? მოდი ახლა, მოუნათლავად ურ≴ულოს სახელი დაარქვი, იქნებ, სიკვდილს გზა-კვალი დაებნეს, ჩამოგშორდეს და შეგრჩეს შვილი, აბა, სვადე!

სიკვდილთან გაჩიუტებულ როდოს ბრძენკაცის ეს დარიგება ჭკუაში დაუქდა. მეშვიდედ რომ გაუჩნდა შვილი, მუსულმანური სახელი — ზელიმხანი დაარქვა, არც მოუნათლივს, არც ძეობა გადაუხდია.

ვერც ამან უშველა როდოს. სიკვდილმა ზელიმხანსაც მიაგნო და სამი წლისა წაიყვანა.

დანა პირს არ უხსნიდა როდოს; აღარც კაცს შეხჩიოდა ჭირ-ვარამს, აღარც ღმერთს ცვედრებოდა რაიმეს. წელში მოიკაცვა, მაგრამ გულზე ხელები არ დაუკრეფია და არც სულეთის მეუფე სიცვდილთან შეუწყვეტია დავა.

ცხრა თვის თავზე ტყუპი ქალ-ვაჟი შეეძინა. სულო ცოდვილო, ზოგმა უმალვე ის იანგარიშა, ეს ტყუპი ზუსტად იმ ღამესაა ჩასახული, ზელიმხანი მიწას რომ მიაბარეხო.

ამის გამო ხალბი ერთხანს ზმამაღლაც კი კამათობდა, თუ რამდენად იყვნენ მაროლნი ციხა და მიწის წინაში კალიც და კაციც, სწორედ შვილის
დასაფლავების ღამეს ერომანეთის საალერსოდ
რომ მოიცალეს, მავანმა ამ ამბავს ზრაზვის კული
გამოაბა — გულქვაობაა, ადამოანობა დაუკარგვაგამოაბა — გულქვაობაა, ადამოანობა დაუკარგვაგამოაბა — გულქვაობაა, ადამოანობა დაუკარგვაგამოაბა — გულქვაობაა, ადამოანობა დაუკარგვაგამოაბა ბომ უნდა შეემსუბუქებინათო. იქნებ იმ
დამეს აბლად დამარხული შვილის წინაშე სტკუოდნენ, მაგრამ წუთისოფლის წინაშე კი მართლები

ბიგს მახარე დაარქვეს, გოგოს — ირმა.

ტუუპის გაჩენით გახარებული მამა დიახაც რომ მეცხრე ცას ეწია, ოლინდ ამ სიხარულს როდოს გულში შიშიც ჩაეზიარა. გაგონილი ჰქონდა, ტუუპი როცა იბაღება, ერთ-ერთს დიდი დღე არ უწერია, მალე კვლებაო.

დრო-ჟამის მორევში თავისი რიგით და წესით, ერთიმეორის მიყოლებით ტრიალებდა გაზაუხული, ზაგაული, შემოდგომა, ზამთარი, ამ მორევშივე ტრიალებდა ტუუპად როდოს სიბარული და შიში,

შიში შიშად დარჩა, — ირმა ისე დაქალიშვილდა, ხოლო მახარე ისე დაქაბუკდა, თითიც არ წამოსტკენიათ.

კვლავ გაიმართა წელში როდო, თითქოს კიდეც გაახალგაზრდავდა. ციურას ნაოჭები არ მოჰკლებია პირისახეზე, მაგრამ კვლავ აუციმციმდა თვალებში ციცინათელები.

ტანკენარი და თვალებრიალა, მკერდმაღალი ირმა თვრამეტოსა არც იყო, გაღმასოფლელ თავის კბილა ბიჭს რომ გამყვა. ირმამ წლის თავზე დედმამა ბებია-ბაბუად გახადა — პატარა როდოს მზე დაანახვა.

მახარემ სიძის სოფელში სიარულს მოუხშირა მამაჩემის სეხნია დისწული მენატრებაო.

დიდმა ჩოდომ უმალვე იგუმანა, ულფამაქენლებული მახარე პატარა როდოს სანახავად ხულაც არ დარბისი. არც უღალატა გუმანმა. მალე გაიგო, მახარეს გაღმაროვლელი მჭელობ — რაზუს, ჩაქვრირთებული გოგო — მადა ჩავარელა გულში. ამის გაგება და როდოს გაღმა გაქცევა ერთი იყო, ქიქურ მიადგა მჭედელს — უნდა მოვილაპარაკოთო.

— თქვენს სოფელს მჭედელი მოუკვდა, თუშ — სიტყვა ბანზე აუგდო რახუმ, — თოხი გამოგიჭედო თუ ბარი?

— მოიცა, მოიცა! მე აქ საოხუნ≰ოდ არ მოვსულვარ, შენი გოგო ჩემს ბიჭს უყვარს, შენ გოგოსაც ვიცი, მოსწონს ჩემი ბიჭი! — მიუკიბავ-მოუკიბავად დაიწყო როდომ.

— ადრეა! — ნიჩბებივით ხელები გაშალა მჭედელმა.

— სიკვდილის მეტი ყველაფერი ნაადრევი ქობიაო, ბრძენს უთქვამს, — ანდაზა მოიშველია როდომ.

— ვერა, ჩერ ვერა! — თავი გადააქნია რახუმ.

— ქალ-ვაჟს ერთმანეთი უყვართ!

— ახალგაზრდა ქალ-ვაუს ქკუა თვალში აქვს! — სასიძოს იწუნებ? — საბერველივით ამოიქშინა როდომ.

— დასაწუნი რა ჭირს, კარგი ბიჭი გყავს თვალტანადი, ზრდილი, მაგრამ... ქერ ადრეა...

— უასაკო არც ზენი მაგდაა, არც ჩემი მახარე. — ასაცს გააჩნია. ქერ ბიჭმა ქარის ბეგარა მოილიოს და მერე ან გამოგატან გოგოს, ან — არა!

— ზრდილობიანად მეუბნები უარს, ხომ? ბარემ გამომიტუდი, სასიძო არ მომწონს-თქო, ასე ა≵ობებს.

— გერ გარი მოილიოს-მეთქი, ადამიანო!

— მანამდე რომ გაათხოვო?

— არ გავათხოვებ... თუ ჭეშმარიტად უყვარს, როდო ჩემო, მე კიდეც რომ დავუპირო გათხოვება, თვითონ არ იზამს, შეყვარებულს დაელოდება!

— თვალი თვალხ რომ მოშორდება, გულიც გადასხვაფერდებაო, — წინ გაიხედა მრავალჭირგადანახადმა როდომ.

— ახლა მეტს ვერაფერს გეტუვი! — დაბეჭდა თავისი სიტუვა რახუმ.

მიმწუხრისას როდომ შვილი ცალკე გაიხმო:

— ბიჭო, მართლა გიყვარს მჭედლის გოგო?! მახარემ მორცხვად დახარა თავი და წულის

მახარემ მორცხვად დახარა თავი და წულის წვერით მიწას დაუწყო ჩიჩქნა.

— შვილო, სიყვარული სირცხვილი არაა, მით უმეტეს, შენს ასაკში. ბოჩოლა აღარა ხარ. ჰა, გამოტყდი, გიყვარს თუ არა?!

— მიყვარს, მამა!

— გოგოს თუ უყვარხარ?

დასასრული. დასაწყისი იხ. "დროშა" № 2.

შვილმა უსიტყვოდ დაუქნია თავი.
— ნამდვილად? — ჩაჰკითხა მამამ.

- ნამდვილად, აბა, ტუუილად? ულვაშებში ჩაეღიმა მახარეს.
- მერედა, რატომ არ მოგყავს, ზე გლახა? — მამამისი არ ზვება — ჯერ ადრეაო. ბიჭი ჯა-

რიდან რომ დაბრუნდება, მერეო.. — მერე გვიანი იქნება, ბიჭო!

— აბა, რა ვქნა? — მხრები აიწურა მახარემ.

— ყველაფერი მე გახწავლო, შე მამაძალლო? — შვილს ალერსით გადაუშვა თავზე ხელი, — თუ გოგოს ქეშმარიტად უყვარბარ და მისი დედ.შამა არ გატანს, უნდა მოიტაცო!

— მოვიტაცო?!

— ჰო, უნდა მოიტაცო. ორიოდე კვირას სადმე გადამალავ. ან მთაში, ან... რა ვიცი, სად... მერე სიმამრიც შეგირიგდება და სიდედრიც, ვიცი მე, ამის მეტი რა გამიგია.

— მამა, შენ თვითონ მაქეზებ?! — გაუკვირდა

შვილს.

— ჩუმად, შე მამაძალლო, ყველას კი ნუ გავაგებინებთ ამ ამბავს. ორიოდე ძმაკაცს გაენდე და... ღმერთი იყოს შენი მფარველი!

მამის წაქეზებამ გაათამაშა მახარე. აპრილში მიწა რომ გათბა და მთა-ბარი აკვავდა, მაგდა მოტადა. მოტატებას იტკვიან, თორემ მაგდას ერთიც არ დაუყვირია — მიშველეთ, მიტაცებენო, პირიქით, შანიდან ჩუმად გაიპარა და თვითონ გაეხვია მახარეს ნაბალში

მჭედელ რახუხ თავს ზევით ძალა აღარ ჰქონდა
— შეურიგდა სიძესაც და მძახლებსაც. შინიდან გააპოურავნა.

გაიხარა როდომ: ბედმა ადრინდელი დაჩაგვრა მაკმარა, საწუთროს ჩარხი წაღმა შემომიბრუნდაო. მეტი გულმოდგინებით დაუწყო მიწას ჩიჩქნა.

მახარემ და მაგდამ მხოლოდ ორიოდე თვეს იგემეს ცოლ-ქმრული ალერჩი — მოულოდნელდ ატუდა ომი. ვაჟკაც გურუა ქიჩირი გაგამოტინტს, გარისკაცის რუზი ფარაგა ჩააცვეს, თოფი დაპტირინეს და დენიის კვამლით დახურულ ოლრო-ჩოღრო გაზა გაუყენეს.

მახარე სამიოდე კვირის წაყვანილი იყო, მაგდას მგავკელი რომ მოუნდა. მამამიილი რძალს პატარა კალათასაც ია ამეჩინენდა ხელში, თვალის ჩინივით უფრთხილდებოდა, მუცელი არ მოუშალოსო. თვითინ მაგდა კი არაფერს ებუებოდა, მგონი, გან-გებ, ყორეზე დასადებად დიდ ლოდებსაც კი ემადებოდა, იოთქოს იმ ტვირთის მოშორება სწადია. ომში წასულმა ქმარმა რომ დაუტოვაო. ამას აშკარადა ამჩნევდა როდო და უფრო ფხიზლობდა. ემ; ი გაუჩნდა, იქნებ ბაბუმაც ჩაგაონა ქალიშვილს, სანამ ომიდან საღ-სალამათად მობრუნებულ ქმარს შინ არ დაიგულებ, შვილს წუ გაიჩენიი?!

ყველა თავისი არშინით ზომავს ამ წუთისოფელს!

მახარემ ფრონტიდან ერთი ბარათის გამოგზავნა მოანწრო — ომის ბურუსში მისი გზა-კვალი მალე დაიკარგა. ისიც კი ვერ გაიგო, ტუუპის მამა რომ გახდა — უღლად ორი ბიჭი რომ გაუჩნდა — ბექნუ და ტაგუ.

დამთავრდა ომი. მაგდამ ერთი წელიც უცადა ქმარს — იქნებ, ცოცხალია და გამოჩნდენო, მერე თავის ბიქებიანად მამის სახლში დაბრუნება დაიჩემა.

— გათხოვება გინდა, რძალო? — ჰკითხა მამამთილმა.

— ჩემ სახლში მირჩევნია.

— ეგ შენი სახლი არაა? აქ ვინმე გაწუხებს?!

ეგ, რას ვიზამთ... — მძიმედ ამოიოხრა როდომ, —
ვიცი, რაც მიგარბენინებს, ვიცი. ახალგაზრდა სიხხლი აგიყივლდა. გადაიწყვიტე ქმრის დაბრუნების
იმედი და ბელახლა გათხოვება მოგინდა. გამამთილის ოქახიდან ვერ გათხოვდები და... გარბიხარ. ნამდვილად ასეა!

— ნუ ინებებ ახე ლაპარაკს, ბატონო. მამას გეძახდი, უხიაგი სიტუვა ერთხელაც არ მიკადრებია. ჰოდა, ახლაც ნუ მათქმევინებთ.

— არ კამტუუნებ, შეფლო, არა! ახალგაზრდა ხარ და თუ ბედი კიდევ გამოგიჩნდა, უნდა გათხოვდებ. გა. რა! წადი, ოლინდ ჩემს შეფილშეფილებს ვერ გაგიტან... შენ კიდევ გეულება. ხოლო, ვთქვათ, თუ მეორე კვირგვინს არ ღაოდგამ, ეგების მოგე-გუნების შემს შეფილების და გარგების არ გამოგეტების მოგე-გუნების და გარგების შეფილების კის ჰენი შეგი ფეთ გარგების გარგე

წავიდა მაგდა, წავიდა და ლამაზი ქვრივი მალე გათხოვდა. როდო იმ ქორწილში არ წასულა, საჩუქარი კი ძვირფასი გაუგზავნა ნარძლევს —

ფირუზისთვლიანი ბეჭედი.

ბექნუ და ტაგუ ბაბუა-ბებიას ხელში გაიზარდნენ — შრომისმოყვარე კეთილ ფაჟაცებად გაიზარდნენ, ბაბუას დაჟინებით მალე დაცოლშვილდნენ, ერთ ეზოში ვერ დატიენ, უჩზუბრად გაიყვეს. ძველი ოდა დაანგრიეს და ერთმანეთის მეზობლად ორი ორსართულიანი სახლი წამოჭიმეს. შუაში ერთი სწევით ჩაუდით.

დრო-ჟამმა თავისი მოსამკალი მოიმკა. ციურას მთლად დაეღარა პირისაზე, როდოს მთლად გაუთეთრდა წვერ-ულვაში და თმა. მაგრამ ახლა არც სიბერის ეშინიათ, არც სხვა რამის.

ციურა ხან ბექნუს ბუხართან ურწევს მზით მოხატულ აკვანს, ხან ტაგუს შვილებს დამღერის იავნანას.

— სომ გაქობე, შე ოსერო! ხომ გაქობე, შე უცხვირ-პირო! — ღილინით მიღი-მოდის ვენახსა კანასა თუ შარაგზაზე როლო და ვინც შემოზედება, ანდერძივით უბარებს: — გაიმარგა ჩემმა ჯიბრმა, ვეთოლდ გაიმარგა, თუმცა ბევრი მაგბოვაპმა და მაგლოვა ბედის გამგებულმა, წუთისოფელს სამდურავს მაინც არ ვეუბნები, რაკიდა ბოლოს ასედნიერად გამიმართლი და უნუგემოდ არ მიშვებს მოუსავლეთში. კი, ნამდვილად უქავროდ მივდივარ საიქიოში, დაიმედებული. პირშავად არც ამქვეუ-ნად მივლია და სულეთშიც წანაპრებს პირანათლიდ წარვუდგები. მე და ჩემი უღლის გამწევი რომ სამ-შეთს დაემშვილობებით, ცრემლი არავინ გადმო. დაემ კის კარავინ გავდოო არავინ გადმო. გადის და არც არავის განტიები მივდივართ, ბედნიერები. არა, თუშ!

...და ბედნიერებით აღსავსენი ორივე ერთ დღეს წავიდნენ.

ერთ საფლავში წყვილად წვანან ისევე, როგორც ერთ ტახტზე იწვნენ ხოლმე ბნელ ღამეში შრომაგარქით დალლილნი.

ამ საფლავზე არც წარწერიანი ლოდი ძევს, არც ჩვარია დასმული. მხოლოდ ბალახი იწონებს თავს — თვითონ თითქოს ამ ბალახის ფესვებად არიან ქცეულნი. ბალახი აგრძელებს მათ სიცოცხლეს და მზესაც მათ მაგივრად შეხარის.

ახლა მათ საფლავთან ვდგავარ. ვუმზერ ხახასა, ლორთქო ბალახს და ვფიქრობ, რომ ამ ბალახქვეშ მწოლ ადამიანთა ცხოვრებაც ბალახხა გავდა, ბალახივით ძლიერი და მართალი იყო. გადაიბალახა სიქვდილ-სიცოცხლით გაუმაძღარმა წუთისოფელმა მათ თავზე მოძოვა მოსაძოვარი, მაგრამ ფესვი კი ვერ გაუხმო, ნედლად დაუტოვა.

ამ საფლავთან ხშირად მოდიან და კი არ ტირიან, თაშაშობენ ციურასა და როდოს ბადიშები. ერთ ბადიშს, ვიცი, როდო ჰქვია.

მხატვარი თენგიზ სამსონაძე

არა, ეს ირმას ნაშიერი როდო არაა, მახარეს შვილიშვილია. აქეთა ფესვშიც გაჩნდა როდო. ამას წინათ სწორედ ეს როდო ჩემი თვალით ფნაც შვათეით კოშკურა კლდეზე მდგარი. გვერდს ლამაზი გოგ უმშვენებდა — ერთად გამუტიებდნენ მარადისობისაკენ მიმავალ უსასრულო ცას და თან, ბელიბელრაკიდებულნი, აერთებდნენ ცასა და დედამიწას. მათ არა მარტო ერომანეთის ხელი ები რათ,არამედ უბილავი გამვი სიცოცბლის უსასრულო სრბოლისა. ამ გამვის ერთ რგოლად იყო ქცეული ორი აღამიანი.

"იქს ჩვოლი თუ გაწულა, (კა და მიწა ერთმანეთს დაშორდება და, ემმაქმა უწყის, რა უსაშველო უმედურება დატრიალდება-მიუძი", — გავიფიქტი, მაგრამ ის ქალავიტი ისე მტკიცდ იდგა შავ-თეთრ კლდეზე, უმალვე დიდი რწმენით ალვიჭსე: შეუძ-ლებელია, ეს ჯაჭვი ოდესმე გაწყდეს-მეთქი.

ორი მინდვრის შუა უწინდებურად მოედინებოდა წუთისოფელა.

020EEME9CU 62CM69

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲛᲮᲐᲢᲕᲐᲠᲡ ᲜᲐᲗᲔᲚᲐ 0.554M330@1, @3.5.5@1301, 60 80@0 30%160@@3. ᲥᲣᲠᲜᲐᲚ "ᲓᲠᲝᲨᲘᲡ" ᲗᲐᲜᲐᲛᲨᲠᲝᲛᲚᲔᲑᲘ, ᲡᲐᲠᲔ-ᲓᲐᲥᲪᲘᲝ ᲙᲝᲚᲔᲒᲘᲐ ᲣᲚᲝᲪᲐᲕᲡ ᲘᲣᲑᲘᲚᲐᲠᲡ **Ა**Მ ᲚᲘᲠᲡᲨᲔᲡᲐᲜᲘᲨᲜᲐᲕ ᲗᲐᲠᲘᲚᲡ ᲓᲐ **ᲣᲡᲣᲠ**ᲕᲔᲑᲡ ᲨᲔᲛ-ᲓᲒᲝᲛ ᲓᲘᲓ ᲨᲔᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲔᲒᲘᲗᲡ ᲬᲐᲠᲛᲐᲢᲔᲒᲔᲒᲡ.

ჩემი ღრმა რწმენით ნათელა აანქომებრო საქართველოს დიდი მხატვარით, უერძოდ, ფერწერის ქეშმარიტი, გადრქარი, (ფერის საიდუმლოებათა მმოი მესამებისა და გბმოყენების ფენომენალური ოსტატი. ერთად აღებული ყველა მისი ქმნილება წარ-მოადგენს ჩვენი ერის სულიერი კულტუ-რის, მის შემოქმედებით შესაძლებლობათა დიდებულ გამოვლინებას, და ხალხიც ამი-ტომ მისდამი უსაზღვროდ მადლიერია, უსაზღვროდ უყვართ იგი.

> 3048M6 37365dD. აკადემიკოსი

£2680% PW86W9299

aa 8aags 60g0 asmamal

მე ყველას სიცილი მაცინებს, მე ყველას ტკივილი მტკივა, მე ყველას ცრემლები მატირებს და ყველას სიცივით მცივა. შე ყველას ხალისი მახარებს

და ყველას ბოღმა მაღრჩობს, მე ყველას ნაღველი მაწვალებს და ყველას თოვლი მათოვს. მე ყველას ნაზი ხმა მაამებს

და ყველას ავი ხმა მაკრთობს, მზის ყველა სხივი მეცემა და ყველა როდი მათბობს.

01638...

შენს თვალებზე ვლოცულობდი? sembson, bammigago nym. შენს სიმლერებს მე ვმლეროდი? ალბათ, სამღერალი იყო. შენს სიცილზე ვიცინოდი? ალბათ, სასაცილო იყო. შენ ტიროდი? — მეც ვტიროდი ალბათ, სატირალი იყო. Johds cosgsammoammo? ნეტავ ვისი ბრალი იყო?

0%5 %533540

აგერ, ვნახე თელა, ვნახე ჩემი ღვიაც. aspamapashs shosbil პაპაჩეში ჩია. იქვე, ღრუბლის ფთილაც გადმოსცქერის რცხილნარს ტყემ ღრუბელთა ჩრდილი ვეღარ მოიცილა. აგერ, ჩემი დეკა, აგერ, ჩემი ღვიაც, კარს გავაღებ ლამის pohog shob mos ...

1 მთის სახელწოდებაა.

46016060 3063363750

თუ გიფიქრია ოდესმე, თუ ჩაგიხედავს გულში, დღეს ვინ ხარ, ხვალ ვინ იქნები, ან ვინ იყავი გუშინ.

თუ წყალში არ ჩაგიყრია სიტყვა, გარგა და ზრომა, შენი ცხოვრების ნაბიგებს თუკი წინასწარ ზომავ.

თუ გიყვარს დიდი სამშობლო სხვაზე არასდროს გასცვლი, შენი ოცნების ქექილებს თუ სარეველებს აცლი.

თუ სადღეგრძელოს ერისას მხოლოდ თასით არ დალევ, თუ პირნათელი შეაღებ შენი მომავლის კარებს.

თუ გიყვარს ძირი ოქახის, ერის, სიმტკიცის, ვაზის, მაშ, გხურებია, ყმაწვილო, ქუდი კაცური კაცის!

სიცოცხლის წისქვილს ყოველდღე ვუვსებ ხვიმირსა და ღარს, მასში დოლაბი ტრიალებს, მხოლოდ სიყვარულს ფქვავს. მინდი არ მინდა

ნაფქვავი, ზოგი — **ზენ**! 8mang - bbgsb.

ᲚᲘᲜᲐ ᲒᲐᲠᲐᲗᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

უბეში უზით ნატვრისთვლად მთებს, ერთმანეთზე მიგრილს, ცას საკმეველად აპკურებს წიწვს, ნაძვისას და ფიჭვის.

სალამოს ლამაზმანივით გირჩის სამკაულს იცვლის, მხრებზე დაყრილი ჩანჩქერით, ტრფობის ქამანდას ისვრის, ჩანჩქერთან მდგარი ყვავილი ისე, უცეცხლოდ იწვის....

ᲗᲥᲕᲔᲜᲘ ᲒᲐᲖᲐᲤᲮᲣᲚᲘ

ჩვენს ბავშვებს

გულში გაზაფხული ამინთია თქვენი მზით სავსე ველებით, ფიქრებს, ტოტებივით გამოწვდილი ებლაუჭებით ბავშვური ხელებით. თქვენი აპრილი ახლა იკვირტება, მე ჩემსას ჭერ ვერ ველევი... მზეს ფერთა აკვარელით მოუხატავს თქვენი მობიბინე ველები. შეიცანთ მამული, ყველაზე გაღალი და ყველას მქობნი მშვენებით, მიტომ უყვარდა სამას არაგველს იგი ძლიერი გახელებით. თქვენი გაზაფხული გულში ჩამიხატა მზემ ენით უთქმელი მშვენებით, გახსოვდეთ, საქართველო თქვენა

და ყველა ვართ, ყველა, ვინც ამაღლებს შენებით!

ᲜᲐᲗᲔᲚᲐ ᲛᲔᲒᲠᲔᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ

J3350 3860F 10935675000

ashbagh gadadagaga bagamag შენი ქვაფენილი ვიწრო, აღმართ-დაღმართების დაცლა, შენი ნუგეში და სითბო. შენი ოკრობოკრო ქუჩა, შენი აკაციის ჩრდილი, მისი ყვავილების თოვა, ჭინჭრით ატკეცილი წვივი. გული მეკუმშება ხან და ვიცი მონატრება როგორ... ბევრჯერ შემოგცინებ შორით შენი ქვასროლია გოგო. დედა, დღე ჩაგივლის მშვიდად, (წლები შენ და დედას გიმძიმთ), amaamob aamabom baba. მამის მოლანდება ვიცი. მახსოვს გამომიცხვე საგზლად შენი ქვაფენილი ვიწრო, ახლაც ნუგეშივით თან მსდევს შენი იმედი და სითბო.

ჯულიეტა მილღიანი

agangamant anomago

უმისამართო ბარათებივით, ქუჩაში ყრია დიდი ფოთლები, ზოგნი როკავენ წარმართებივით, ან ბანცალებენ როგორც ლოთები.

სევდა, რომელიც ხეს ება გერაც, ახლა რატომლაც ისე ცხადია... ასფალტიც კი გრძნობს და ქარხაც

სგერა, რომ წამოდგომა ტყუილა სწადიათ.

ფოთლებიც გრძნობენ, როგორა 233535.

ქუჩაში უღვთოდ დაყრილ ბარათებს... და წვიმის წვეთი ცხელ ცრემლის

pohop გამხმარ ფოთოლზე სევდით ანათებს.

არა გულმოდგინე კამათისთვის, არცა სანაძლეოს მოგებისთვის, არცა მშიშარათა შამათისთვის, ცის ზიარებისთვის გმადლობ!

არა ხმამაღალი ქებისათვის, არცა მოტყლაშუნე ფრთებისათვის, არცა გამაგრებულ ნებისათვის, არამედ რწმენისთვის გმადლობ!

არა თვალს მოდებულ ცრემლისათვის,

არა იმ ჭუბრულას ხევისათვის, არა იმ ობლობის ძლევისათვის, გადარჩენილ სითბოსათვის გმადლობ!

დღეს მოგელი თორემ,

basm 0,1500s 23006.

(ვასილ კიკვიძის დაღუპვის 60 წლისთავი)

...ბრესტის საზავო ხელშეკრულების და-დების შემდეგ უკრაინაში მყოფი საბჭოთა ჯარები უნდა განეიარაღებინათ. ვ. კიკვიძეს არ უნდოდა ჩაებარებინა იარალი. მან გადაწყვიტა, რადაც უნდა დასგდომოდა, გადგეყვილა, გერმანელების მიერ დაკავებული უკრაინიდან და ასეთ ხერხს მიმართა — უბრძანა ეშელონის ვაგონებზე კერები უციიანა ენელიანა კაგრიებსე გვაებს დაეხატათ და წაეწერათ "ტიფით დაავა-დებულები", ხოლო მებრძოლებს ავად-მყოფებად გაესაღებინათ თავი. ერთ-ერთ სადგურზე ეშელონი გააჩერეს. გერმანელ კომენდანტს ვ. კიკვიძე წარუდგა როგორც კონესდანტა გაგარე ტატატა გარე ოფიცერი, რომელსაც დაჭრილები და ტი-ფით დაავადებულები მიჰყავდა. კომენდა-ნტმა ჩამოუარა ვაგონებს, საიდანაც კვნესა ისმოდა. მატარებელი გაუშვეს.

... ერთხელ კიკვიძესთან მოიყვანეს ტყვე-იგი თეთრგვარდიელთა ოფიცერი გამოდგა და გარეგნულად ჰგაუდა ვ. კიკვიძეს. მაშინ კიკვიძეს ძალზე ესაჭიროებოდა ცნობები თეთრგვარდიელთა მომავალი საომარი გეგ-მების შესახებ, ვასილმა მიიღო მეტად სარისკო ღონისძიება: გადაიცვა ოფიცრის ფორმა, დაჯდა მანქანაზე, რომლის მძღოფორძა, დაგდა ძახქანანე, რომლის მდღო-ლიც ასევე გადაცმული იყო და გაემგზავრა თეთრების შტაბისაკენ. მივიდნენ რა თეთრ-გვარდიელთა ერთ-ერთი ლეგიონის მეთა ურთან, კიკვიძიმ განუცხადა, რომ გენერალ კრასნოვის მიერ ნაშრძანები აქვს დააპატიმროს იგი. კიკვიძემ აიძულა თეთრგვარდიელთა პოლკოვნიკი ჩაებარებინა ყველა საიდუმლო დოკუმენტი და თეთრების თვალწინ... ნადავლით თავის შტაბში დაბ-

რუნდა. ... იყო ასეთი შემთხვევაც: კიკვიძე ერთ-ხელ მიემგზავრებოდა ჯავშნიანი მანქანით, აელ აიქიგავკიებობა გავათათა ააქათაბი რომელიც მძღოლის გაუფრთხილებლობის გამო ორმოში ჩავარდა და მალე თეთრკა-ზაკების წინაშე აღმოჩნდა. მაშინ კიკვიძემ განგებ ხმამაღალი ყვირილი დაუწყო მეტ- " ყვიამფრქვევეს, საყვედურობდა ყველა ეკიზნი რატომ დახარგელ, ეს "ყვირილი" გაიგონეს კაზაკებმა, რომლებმაც იმ იმე-დით, რომ ვ. კიკვიძის დამერისა და ცოცხ-ლად ჩაბატებისათვის მათრისა და ცოცხ-ნაპირებ 30 ათას მანეთს, მოიყვანეს ცხენები, ჩაუბეს კიკვიძის მანქანას და ამოიყ-ვანეს ორმოდან. როგორც კი გავიდნენ

გზაზე, ტყვიამფრქვევიდან ატყდა სრე თეთრქანაკები გაიქცნენ შეშინებული ლო კიკვიძემ გზა გააგრძელა თავისი მიმა

თულებით.
... დიდი ბრძოლების შედეგად ვ. ქიკვი... დიდი ბრძოლების შედეგად ვ. ქიკვიძის დივიზიამ გაახადგურა თეთრგვარდიელთა გენერლის სატნ-კოკის არაზმი კდა
დიკავა სოფელი ზატანიზატიგა. ანმ დღეს
კიკვიძე თავის მზეგრავთა გაულეგან გროად
გაემგზავრა ტყემა შეტაგავები გათხებ.
ტნენ ტყეში, ხოლო თვითინ მარტო დარზა. ტხეს ტყემი, ხოლო თვითოს მარტო დარჩა. მალე მას მოესმა მარძანება "ჩელები მაღ-ლა!" კოკვიძემ დაინახა, რომ მის ირგვლივ იდგა რამდენიმე კაზაკი, რომლებსაც თო-ფები ჰქონდათ მიშვერილი. რამდენიმე წამი ვ. კოკვიძე ჩაფიქრებული იდგა. შემ-დეგ აუღცილებლად გაზუცბადა კაზაკებს: "თუ გინდათ რომ გადარჩეთ, თქვენ თი-"თუ გიდათ ოომ გადათიეთ, თევეს თ თინ დაყარეთ იაზადი. მე კი არა, თქვენ ჩამივარდით ხელში. ნებას ვაძლევ ერთ-ერთ თქვენთაგანს წავიდეს და შეამოწმოს, რომ ალყაში იმყოფებით". კიკვიძემ ამო-იღო საათი და იდგა კაზაკების წინ. "ვინა ხარ, — შეჰყვირა მას ერთ-ერთმა კაზაკააო, — ჟეყვიოა მას ეოთ-ეოთია ქაააქ-თაგანმა, — რას გვაშინებზ" "მე კიკვიძე ვარ", — უპასუხა ვასილმა. თეთრები დაი-ბნენ. "ვინც დაყრის იარალს, სიცოცხლეს შეინარჩუნებს", — განუცხადა კიკვიძემ. კაზაკებმა დაყარეს იარალი და ისინი კიკ-ვიძემ თავის შტაბში წაიყვანა.

1919 წლის დასაწყისში სტანიცა პრეობრაჟენსკაიას რაიონში, სოფელ ზუბრილო-ვოსთან გამართულ ბრძოლაში მამაცთა სიკვდილით ვ. კიკვიძე დაიღუპა. ვ. ი. ლენინის პირადი განკარგულებით ვ. კიკვიძის ცხედარი ჩატანილი იქნა მოსკოვში და დიდი პატივით დაკრძალეს ვაგანკოვის სასაფლაოზე, გამოჩენილი ბოლშევიკის ნ. ბაუმანის გვერდით.

ვ. კიკვიძის საფლავზე დადგმულია გრა-ნიტის ძეგლი, რომელზედაც ამოკვეთილია სიტყვები: "მუშურ-გლეხური წითელი არმიის მე-16 დივიზიის მეთაური ვასილ ისიდორეს ძე კიკვიძე..."

ᲨᲐᲚᲒᲐ ᲒᲔᲠᲣᲐᲨᲒᲘᲚᲘ.

ისტორიულ მეცნიერებათა კანდიდატი.

ᲚᲐᲚᲘ ᲛᲐᲠᲢᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

ეს საათი რომ შევიძინეთ, ქვეყანა ჩემი მეგონაო, — იტყოდა ხოლმე ჩემი დედამთილი ჩვენს კედლის საათზე. ჩვენი ფრანცუზი მეზობელი სამშობლოში გასამგზავრებლად ემზადებოდა, უძრავ-მოძრავი ქონება ნახევარ ფასში მიყიდ-მოყიდა და ჩემი ოცნება — როდისმე მრეკავი საათი მქონოდა — ავისრულეო

წლები ერთმანეთს ებმებოდა, ჩვენი საათი ზუსტად და პატიოსნად მუშაობდა. ერთი, ორი... შვიდი! დარეკავს საათი და ამაყენებს საწოლიდან.

– მოხვედი ადამიანო?! — მეტუვის სამსახურიდან დაბრუნებულს და დარეკავს ზარს... ერთი, ორი... odabol

- თორმეტი! — მეტყვის საათი, — თორმეტია, ადამიანო, დაქექი, დაიხვენე, ოგახში საქმეს გამოლევ?!

მართლაც, მუხლები მეკეცება დაmmommanbaga6.

იყო ასე და მიდიოდა ტკბილად და აუმოვრევლად ჩვენი საათის ცხოვრება. ერთხელ რალაცნაირად გაიხმაურა, თითქოს "ვაიმე" დაიძახა. საათის ქანქანა ინერციით ერთიორგერ უღონოდ გაქანდ-გამოქანდა და გაჩერდა.

გაჩერდა ჩვენი კედლის საათი, დადუმდა მისი ენა-პირი. ჩამოვხსენი კედლიდან საცოდავი, მტვერი გადავწმინდე და "წავიყვანეთ" მებაათესთან სამკურნალოდ. ახედ-დახედა მესაათემ ჩვენს ავადმყოფს, გული გადაუხსნა და მის გაცოცხლებაში თორმეტი მანეთი მოგვთხოვა. თურმე გული-ძარღვი ჩასწყვეტოდა იმ ხაცოდავს. რას ვიზამდით, თორმეტ მანეთად კაცი ახალ საათს შეიძენს, მაგრამ ძნელი შესაგუებელი იყო ჩვენი საათის სიკვდილი.

ერთი კვირის შემდეგ ჩვენმა საათმა ახალგაზრდული ენერგიით დაიწყო მუშაობა და საათებში წლები მიგვითვალა.

ერთ დღეს მთელი სახლი გავაბარგეთ, ხელოსნები ეცნენ ჩვენს კედლებს და გაჭი ჩამოწმინდეს. ხელოსნებმა ხან მართალი გვითხრეს, ხან ტყუილი, ხან მოვიდნენ, bab ama pas amon manh badda bad თვეს გაგრძელდა.

განახლდა ჩვენი სახლი, გალამაზდა ყველაფერი.

- კედლის საათი დისონანს შეიტანს! — თქვეს ჩვენმა კევილექია გოგოებმა და ახალი საათი მოიტანეს. ისრები აქვს, მაგრამ ციფრებზე უკაცრავად! დანაყოფების მიხედვით უნდა მიხვდე რომელი საათია. არც რეკავს და არც არაფერი.

ჩვენი კედლის საათი კი "წევს" კარადის თავზე. დროდადრო მივალ,

სკამზე შევდგები და მტვერს მოვაცილებ ხოლმე. ის კი გაინძრევა თუ არა, მაშინვე ამუშავდება, თითქოს გაეხარდაო ჩემი დანახვა. სანამ მე იქა ვფათურობ, საათი რაღაცას ლაპარაკობს (უსაქმურობა მესიკვდილებაო, ალბათ), ჩამოვალ და ამოჰქრება

• თავი მომიკვდეს, თუ მე შენ სამოცი წლის შრომა დაგიკარგო და გადაგაგდო. იყავ ასე, სამუშაოდან ძალით გათავისუფლებული, გზა ახალი მოდის საათებს!

იქნებ, შენი დროც დადგეს როდისმე (მოდის ამბავი ხომ იცი), იქნებ, დაბრუნდე და ისევ ბავშვივით poofyn dojdojal

woj. blus j. dossillal bob. bob. Antiond. BOSEPPS-MOJA

ღვაწლმოსილი მეცნიერი

●საქართველოს სასოფლო_საშეურნეო ინსტიტუ_ტის მემცენარეზიბს კათედრის გამგეს პროფ. გიორგი ბადრიშვილს შეუსრულდა დაბადების 70 და სამცენიერო პედაგოგიური მოხვაწეობის, 45 წელი.
გ. ბადრიშვილმა 1924 წელს დაამთავრი ხაშუ_რის ჰუმანიტარული სკოლა და მუშაობა დაიწყო მშობლიურ სოფელ კომში.

მალე აღმასკომის შუამდგომლობით გ. ბადროშვილი ჩაირიცხა თბილისის სახელმწიფო უნივერსი. ტეტის აგრონომბულ დაკულტეტზუ, რომლს ბა. ზაზე 1929 წელს დააირსდა ზაქბითველის სასოფლო.სამეურნეო ინსტიტუტი, 1930 წელს გ. ბა. დრიშვილმა დაამთავრა აღნიშნული ინსტიტუტი. ეს იყო კურსდამთავრებულთა პირვილი გამოშვება. მიმ ინარეობის კათედრის გამგეგ ი. ლოშოურმა, როგორც საუკეთესო სტუდენტი, გ. ბადრი-

გ. ბადრიშვილი მიიწვიეს საქ. სს. მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის, თესლბრუნვე. ბის ბიუროში სამუშაოდ ამ ბიუროში გ. ბაღრი. შვილმა სხვა შეცნიერებთან ერთად დაამუშავა ისეთი აქტუალური საკითზი, როგორიც არის სხვა დასხვა წონისათვის ტიპიური თესბრუნვების შედ გენა და გამოაქვეყნა ბროშურა "თესლბრუნვია".

1935.28 წლებში გ. ბადრიშვილი მცხეთის რაი. ონში მემინდერეობის საცდელ სადჯერშია უფრის შეცნიერ-მეშაად და ხელმომდაგნელობს ცლებს შაქრის ჭარხალზე. მერე იგი საქართველოში გაერცელებული კარტოფილის კომების შესასწავლად ბორჯომისა და ახალციზის რაიონტბშია. აქ ახალი ჯომების აღმოჩენა. მათი გავრცელებისათვის აგროტექნიკის შესწავლა-დამუშავება მის სადისერტაციო შრომას დაიციო საფუძლადა.

დიდი სამამულო ომის ქარცეცბლიან წლებში გ ბადრიშვილმა შეწყვიტა სამცენიერო-ბედაგო გიური მაოღვაწეობა. იგი რამდენიმე წელი საბქოთა არმიას რიგებში იმყოფებოდა და წმინდად მოიხადა მხედრული ვალი სამშობლოს წინაშე.

დიდი სამაშულო ომის შემდეგ გ. ბადრიშვილი მშობლიურ ინსტიტუტს უბრუნდება და მემცენარეობის კათედრაზე იწყებს მუშაობას ღო-

ცენტის თანამდებობაზე.

წლების მანძილზე იგი შეთავსებით მუშთიზს მემინდებეთბის სამეცნიები კულევით ინსტიტუ—ტში, გარეთვე ახამეთბს საცხლლ სადგურში, — სადაც გერ განყოფილების უფროსად, შემდეგ კი დირექტორად ნიშნავენ. აქ მან დაამუშავა სიმინდის, სიიას, კარტოფილისა და სხვა მინდვრის კულტურების აგროტექნიკის მნიშვნელოვანი სითისიბი

1947.49 წწ გიორგი "წყობს ექსმელიციებს კაიტოცილის მთესველ თითქმის ყველა რაითნში; ატარებს გამოკვლევებს, როგორიც გიშერი შელგენილობის: ისე აგროტექნიკის, ეკონომოკის, გიშების ბიოლოგიური თავისებურებების "მისასწავლად. ამ გამოკცოვების მონაცემები სა. ფუძვლად დაედო მის სადოქტორი რომელიც წარმატებით დაიცვა 196

ოთქლიც ყარაატიბიდ დაიცვა სატ ყილა იქნა საქართველის სოფლის მეტრნეობი სამინისტოოში მეცნიერების მთავზრი სამმართველის უფარისად, სადაც ნაყოფერილ ამ ქართად ამ კალა გამაფლობაში. მეგნემის კატმის მეტრი და გაფალა არ გაფწყვებია ინსტისუტთან-მშ-მალაურ კათვლბასთან, საფაც ისიტულაბს საგინმ ს ქაქცმა რეობა", სასოფლო-სამეფრნეთ შეცხავრების პროპაგანდის მეთოდოკა"; გ. ბადრიშვილი ჯარეთვე ინსტიტების სამეცნიერი საბების წევრია.

1974 წელს პროფ. გ. ბადრიშვილი უკვე ინსტიტუტში მემცენარეობის კათედრის გამგეა.

მას დიდი როლი მიუძღვის სამეცნიერო კადრების მომზადების საქმეში. დღესაც იგი ხუთი ასპირანტის მეცნიერ-ხელმძღვანლია. გ. პადრიშვილის
კალამს ეკუთვნიც, ითბი ორიგინალური სახელმ.
ძღვანელო მემცენარეობაში, რომლებზეც ალბარდა და იზრდება ბევრი სამეციალისტი. მისმა მონოგრაფიამ—"კარტოფილის კულტურა საქართვილოში"— დიდი როლი შეასრულა ამ ძვირფასი.
კულტურის საქართველოში განვითარების და
მოსავლიანობის გადიდების საქმეში. მხეთვანი
მეცნიერის კალამს ეკუთვნის კიდევ 60.■ც მეტი
ნაშბომი.

დიდია კომენისტი პროფესთრის გ. ბაღრომშილის ღვაწლი მეცნიერების დატაში, კაღრების აღზრგაში, საზოგადოებრივ საქმიპირიბში. ეს ღვაწლი ჯეროვნადაა დაფსებული, გამოჩენილი მეცნიერი დაგილდიებულია შრომის წითელი დროშის ორი თრდენით, გასაპატით ნიშნის" ორდენით... მას მინიქებული აქვს აგრეთვე საქართველის სსრ მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის საბატით წოდება

ვუსურვოთ ჩვენს იუბილარს პროფ. გ. ბადრიშვილს დღეგრძელობა და წარმატებები მეცნიერეგაში, შრომით საქმიანობაში.

ᲗᲐᲜᲘ ᲤᲣᲠᲪᲮᲒᲐᲜᲘ~~Ძ~~Ე

ᲧᲕᲔᲚᲐᲖᲔ Მ**Ო**ᲙᲚᲔ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐ

რომელ კვალიფიციფრ მოჭადრაკეს არ გაუგონია ლეგალის შამათი? გამოჩებილშა ფრანგმა მოჭადრაკემ ლეგალმა 85 წლის ასაკში ითამაშა პარტია, რომელიც ჭადრაკის სასტოროაში შეგიდა. თეთრებით მოთამაში კერმიურსირცი ლეგალმა შვიდ სელაში დააშმამათა შეტოქე. მრავალ დამწყებ მოჭადრაკეს საკუთარ თავზე უწვნეთა ეგარეთ წოდებული "საბავაშვო შამათის" სიმწარე. აქ თეთრები, მოწინააღმადეგის უხეში შეცდომის წყალობით, მეთოზე სულაზე უცხადებენ შავებს შამათს. არის ვარიანტი, სადაც თეთრების ხელშეწყობით შავები ორ სულაში იმარჯებენ, მაგრამ ყვე ლაზე მოკლი საჭადრაკო პარტია თურმე ქართველ თსტატს არჩილ ებრალიძეს ლითამაშნია.

საქშე ის არის, რომ არჩილ ებრალიძე თვითმყობადი, უალრესად ნიჭიერი მოჭალრავე, მეტად ორიგიზალური. უენატური" კიე გახლდათ. სხვითა შორის იგი ლიტერატურის თავდააუწყებული ტრფიალი იყო და ბვვრი მეგოზარიც ჰყავდა ქართველ მწერლებს შორის.

ერთ შეგიბრებაზე ა ებრალიძე მორიგ ტურზე დაგვინებით გამოცხალია, მეტოქეს ბა სალმა და მაგიდას მიუგლა რამდენგერმე შეხედა მას, ჩაფიქრდა და ისე, რომ სულაც არ გაუკიფიებია, მოულოდნელად წარმოთქვა: "გნებდებით. მე არ მსურს თქვენთან თამაში, წვერგაუპარსავი ბრძანდებით".

Tukuphusm uhifazapub

ასე დამთავრდა პარტია, რომელიც არც დაწ-

ა. ებრალიძის "რეკორდი" ეხადია, არასოდეს არ მოიხსენება, მაგრამ ამ ამბვის მორალი სულ სხვაა ა. ებრალიძე დიდ პატივს სცემდა ჭადრაკსაც და მეტოქეებსაც. შეჟიბრებაზე იგი ისე მიდიოდა, როგორც ზეიმზე. ამასავე მოითხოვდა ჭადრაკის სხვა "მსახურთაგინაც".

ᲮᲣᲗᲘ ᲤᲠᲐᲜᲙᲘ ᲮᲣ**ᲗᲐ**ᲡᲘᲡ ᲜᲐᲪᲕᲚᲐᲓ

ჩეხოსლოვაკიელი დიდოსტატი რიჰარდ რეტი გამოჩენილი საჭადრაკო კომპოზიტორიც იყო, რ. რეტის ნაწარმოებები შესულია საჭადრაკო კომპოზიციის "ოქროს ფონდში≪

ერთ-ერთი ტურნირის ბოლო ტურში რ. რეტი შედარებით სუსტ მოქადრაკეს ხვდებოდა მოგების შემთხვევში იგი საპრიზო ადგილზე აგავიდოდა და ჯილდოდ ხუთას ფრანკს მიიღებდა, ხოლო თუ წააგებდა, უპრიზოდ დარჩებოდა. დიდოსტატმა მალე მოიპოვა მოსაგები პოზიცია. მოწინააღმდეგე ღრმად ჩაფიქრდა რ რეტი ბალში გავილა. უეცრად საინტერესთ ეტიულის იდეა დაებადა; მონახა დაბურულ ბეივანი, ამოიღო ≰იბის ჭალრაკი და მის შელგენას. შეუდგა

ამასობაში მეტოქემ სვლა გააკეთა და რ. რეტის საათი ჩართო. წუთი წუთს მისდევდა, ჩ. რეტი კი არ ჩანდა. მეგობრებმა ბევრი ეძებეს იგი, მაგრამ ამაოდ. საათზე ალამი ჩამოვარდა, ჩეხოსლოვაკელ მოჭადრაკეს დროს გადაცილებისათვის მსაყებმა წაგება ჩაუთვალეს. კომპოჭჩტორი მხოლოდ მაშინ გამოჩნდა დარბაზმი, როცა უკვე ადარავინ იყო. სახეზე ლიმილი დასთამაშებდა — შეიქმნა კიდევ ერთი საუკეთესო ეტიუდი.

ასე დაკარგა რ. რეტმა ხუთასი ფრანკი, რომელიც მაშინ საკმაოდ დიდ თანხას შეადგენდა.

ეს უტიუდი მოგვიანებით გაზეთში დაიბეჭდა, რედაქციამ კომპოზიტორს ჰონორარის სახით ხუთი ფრანკი გაუგზავნა (!)

ფორად 260 ქულა..

არქივიდან ამოიღო ბ. ძინძიბაძმმ

ფინეთი, კორვანტუნტური, თოვლის პაპას, — ამ მისამართით ყოვეmo Fral consolidado ament Almფლიოს მრავალი კუთხიდან 300.000მდე წერილი მოდის.

კორვანტუნტურის მთები, სადაც მსოფლიოში გავრცელებული ლეგენდების მიხედვით ცხოვრობს თოვლის პაპა, საბჭოთა კავშირის საზღ-

ვართან მდებარეობს. ამ ლამაზი ლეცენდის შესანარჩუნებლად ფინეთში შექმნილია ფოსტ:მტის სპეციალური განყოფილება, ტომლის ერთადერთი მოცალეობაა დაუყოვნებლივ გასცეს პასუხი თოვლის პაპის სახელზე მოსულ ყველა წერილს.

იტალიაში არის ქალაქი სტრადელი, სადაც თევზები შეიძლება დაიჭიროთ... ცარიელი ხელით.

საქმე იმაში გახლავთ, რომ ქალაითით ინიობოთად თალამოლისა სიც რაოდენობით ჩაედინება ღვინის ქარხნის ნარჩენები; ამ ნარჩენებით დამთვრალ თევზებს ყოველგვარი შიში უქრებათ ადამიანების მიმართ.

მექსიკელმა ისტორიკოსებმა მიაკვლიეს უძველეს სამარხს (VIII საუკუნე ძვ. წ. აღ), რომელშიც, სხვა სამკაულებთან ერთად, დიდი რაოდენობით აომოჩნდა ოსტატურად დამუშავებული ქარგა.

როგორც ცნობილია, ქარვის სა?შობლოა ბალტიის ზღვის სანაპირო

ახალი აღმოჩენა ერთხელ კიდევ განამტკიცებს იმ პიპოთეზას, რომ ევროპელები კოლუმბამდე იცნობდნენ ამერიკის კონტინენტს.

430860k 66909m20080

●მურმანსკში მალე ჩადგება მწყობრში დეკორატიული მცენარეების კომბინატი.

კომბინატი ყოველწლიურად მოაშენებს და გაახარებს უამრავ ვარდს, მიხაკს, ტიულპანს და სხვა ყვავილებს.

ჩვენი სამშობლოს ჩრდილოეთში მცხოვრები მშრომელები მალე ცოცხალი ყვავილების კარგ საჩუქარს მიილებენ.

80699990 POSECO

თურქმენეთის სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში გაიხსნა ბუნების დაცვის კათედრა.

სტუდენტების სადიპლომო შრომებში მალე გარკვეული ადგილი დაეთმობა მიწის, წყლის, ატმოსფეროს, მცენარეების, ცხოველთა სამყაროს დაცვის საკითხების გაშუქებასა და გაანალიზებას.

კარგი იქნება, თუ მოძმე თურქმენეთის მაგალითი ჩვენი ქვეყნის სხვა სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტებშიც დაინერგება.

14 1046560 35600030

●მოსკოვში, იზმაილოვის პარკის რაიონში სწრაფი ტემპით მიმდინარეობს უდიდესი სასტუმროს კომპლექსის მშენებლობა.

ოთხ 28-სართულიან კორპუსში თავისუფლად მოთავსდება 10.000 კაცი. სასტუმროს რესტორნები ერთდროულად მოემსახურება 8000 ადამიანს. კომპლექსში, რომელიც 14 პექტარ ფართობს დაიკავებს, აშენდება აგრეთვე სიმპოზიუმებისა და კონფერენციების ჩასატარებელი ნაგებობები

დღეფე 100 000

ალმა-ათაში მწყობრში ჩადგა ჩვენს ქვეყანაში ერთ-ერთი უდიდესი "წიგნის ფაბრიკა"

ეს საწარმო ყოველდღიურად უშვებს 100.000 წიგნს, ბროშურასა და სხვა ნაბეგდ პროდუქციას.

ყაზახურისა და რუსულის გარდა ალმა-ათას "წიგნის ფაბრიკაში" სხვა ენებზეც იბეჭდება უამრავი წიგნი.

AKATO 22660300006260

●მოძმე სომხეთის დედაქალაქ ერევანში სწრაფი ტემპით მიმდინარეობს მეტროპოლიტენის მშენებლობა.

პირველი ხაზის სიგრძე 12,8 კილომეტრი იქნება. ერევნის მეტროპოლიტენი მწყობრში ჩადგება 1980 წლის ბოლოს.

ფეხბურთის სტატისტიკოსთა აბ-_

რით, ინგლის-პორტუგალიის ნახევარდფინალური მატჩი (1966 წ.) საერთაშორისო ფეხბურთის ისტორიაკორექტული მატჩი പ്രാഹുള്ള

ამ მატჩში პირველი საგარიმო დასტუმა მხოლოდ თამაშის 22-ე წუთზე დაინიშნა.

ფეხბურთში მსოფლიო ჩემპიონატის ბრინცაოს მედლები მიღებული აქვს საბჭოთა ნაკრების 11 მოთა-രാരവം.

აი ისინი: ლ. იაშინი, ვ. პონომარიოვი, ა. შესტერნოვი, ვ. დანი-ლოვი, მ. ხურცილავა, ი. საბო, ვორონინი, ი. ჩისლენკო, ა. ბანიშევ¹კი, ე. მოლოფეევი, გ. ჰუსაინოვი.

1937 წლის 24 ივლისს თბილისის "დინამომ" თავისი პირველი საცრთამორისო მატჩი ჩაატარა ბასკეთის ნაკრებთან. თამაში დამთავრდა სტუმრების გამარცვებით 2:0.

დღემდე დინამოელებს გამართული ാർട്ടന പാട്രിക്കുട്ടിയുന്നു വരാവി വരു പാട്ര შეხვედრა 42 ქვეყნის ფეხბურთელე-

"നൂർന്നി മൗൻനസി" პനൽസ് პര്ველი მფლობელი გახდა ინგლისელი სტელნი მეტიუზი 1956 წელს. ეს პრიზი ლევ იაშინმა მიილო 1963 წელს.

ბ. პაიჭაძემ საკავშირო ჩემპიონატებში ითამაშა 181 მატჩი, თასის გათამაშებაში 87 მატჩი (გაიტანა 22 გოლი), საერთაშორისო შეხვედრებში — 7 მატჩი (გაიტანა 5 გოლი).

ბ. პაიჭაძეს სულ ნათამაშები აქვს 225 მატჩი და გატანილი აქვს 125 გოლი.

თბილისის "დინამ...ელები" ყოველთვის შემტევი ფეხბურთის მიმდევრები იყვნენ.

შემთხვეფითი არაა, რომ სწორედ odomobob "დინამოში" დაიბადა ე. წ. "მომთაბარე" თავდამს. ხმელის იდეა. ჩვენი გუნდის თავდამსხმელებს სხვა თანაკლუბელებზე უფრო ხშირად იწვევენ სსრ კა-

ქართველმა თავდამსხმელებმა ბევრგერ მოიხვეჭეს გაზეთ "ტრუდის" ქილდო, რომელიც ჩემპიონატის საუკეთესო ბომბარდირისათვის არის დაწესებული.

საბჭოთა ფეხბურთელთა ნაკრებმა ოლიმპიური თამაშების პირველი ოფიციალური მატჩი ჩაატარა ფინეთის ქალაქ კოტკაში ბულგარეთიც ეროვნული გუნდის წინააღმდეგ და გაიმარგვა ანგარიშით 2:1. საბჭოთა ნაკრებში თამაშობდა ა. ლოლობერიძე.

ქართველი ფეხბურთელებიდან მხოფლიო ჩემპიონატების მატჩებში მონაწილეობდნენ ს. მეტრეველი, მ. მესხი, გ. ჩოხელი, გ. სიჭინავა, ა. კავაზაშვილი, ვ. ბარქაია, მ. ხურცილავა...

ცნობილმა საბჭოთა ფეხბურთელმა ბ. პაიჭაძემ საკავშირო ჩემპიონატების მატჩებში მეტოქეთა კარში გაიატნა 98 ბურთი, ა. ლოლობერიძემ — 127 ბურთი, გ. ქექელავამ — 58 ბურთი, მ. ბერძენიშვილმა — 86 ბურთი.

ა. ლოლობერიძემ საბჭოთა კავშირის ჩემპიონა_ ტებში ითამაშა 848 მატჩი, თასის გათამაშებაში 29 მატჩი (გაიტანა 12 გოლი), საერთაშორისო შეხვედრებში 62 მატჩი (გაიტანა 21 გოლი), საბჭოთა კავშირის ნაკრებში 3 მატჩი (გაიტანა 1 გოლი).

ა: ლოლობერიძეს სულ ნათამაშები აქვს 487 მა-

ტჩი და გატანილი აქვს 161 გოლი.

თასის მფლობელი (1947 წ).

საკავშირო ასპარეზობაში თბილისის ტრამვაი. ტროლეიბუსის სამშართველოს გუნდი ("ტტუ") პირველი გახდა ფიზკულტურული კოლექტივების

17-17 წელი ითამაშეს "ა" კლასში ლენინგრადის "ზენიტის" ფეხბურთელებმა — მეკარე ლ. ივანოვმა და თავდამსხმელმა პ. დემენტიევმა.

საბჭოთა კავშირის პირველი ნაკრები შეიქმნა 1952 წელს. ამ წელს გახდა სსრ კავშირი ფეხბურთის საერთაშორისო ფედერაციის წევრი.

საბჭოთა კავშირში დიდი პოპულარობით სარგებლობს ფეხბურთი.

ჩვენს ქვეყანაში ამჟამად 1.700.000-ზე მეტი სბორტსმენი მონაწილეობს ფეხბურთის მატჩებში.

 ახალი წლის წინა დღეებში 19 წლის ასაკში გარდაიცვალა ინგლისში ყველაზე მდიდარი... კატა. გარდაცვლილ კატას სახელად ბლეკი ერქვა. მისი სიმდიდრე 85.000 გირვანქა სტერლინგს შეადგენდა.

 ერთმა შვედურმა გაზეთმა მოწოდებით მიმართა მკითხველებს, არავითარ შემთხვევაში არ ეყიდათ მოპარული საშობაო ნაძვის ხე.

გაზეთი ასე ამთავრებდა თავის მოწოდებას: "კარგმა შვედმა ნაძვის ხე თვითონვე უნდა Amadahmh"

 ამერიკის შეერთებულ შტატებში სწრაფად იზრდება პროდუქტების ფასი აღელვებულ მომხმარებლებზე ზეგავლენის მოსახდენად ერთმა მალაზიამ ასეთ ხერხს მიმართა:

ვიდრე მომხმარებელი სალაროსთან მივა ფულის გადასახდელად, მას შეუძლია სახელდახელოდ გადაკრას... სპირტიანი სასმელი.

ალკოჰოლი თავისას აკეთებს — მომხმარებელი ხალისითა და ლიმილით იხდის ფულს.

 ამას წინათ ინგლისში დააპატიმრეს ავიაინჟინერი **კეიმს ტიურნი**, რომელიც ოგახში ამზადებდა... ბომბებს.

დაპატიმრებულმა განაცხადა, შინ მოწყენილი ვიყავი ხოლმე და ბომბებს თავის შესაქცევად ვაკეთებდიო.

● კოლორადოს შტატში (აშშ) 19 წლის სტუდენტმა ქალიშვილმა სანდრალი სმარტამ ყურადღების მისაპყრობად და ახალი თაყვანისმცემლების შესაძენად ერთდროულად შეიძინა უამრავი სამკაული, ოთხი მოკირითე ცხენი, ორი მოტოციკლეტი და სამი მსუბუქი ავტომანქანა.

დახარგული ფული მან სხვადასხვა მაქინაციებით გამოძალა მშობლებს.

• ინგლისის პოლიციამ ამას წინათ შავ ბაზარზე მიაკვლია ნარკოტიკებს, რომლითაც ვაჭრობდნენ... პოლიციელები.

სკოტლანდ-იარდის რამდენიმე თანამშრომელს ეს ნარკოტიკები თურმე კონტრაბანდისტებისგან ჰქონდათ ჩამორთმეული.

 იაპონიის ქალაქ იოკოსუკის მახლობლად არის ციხე, რომელშიც მხოლოდ ამერიკელი სამხედრო მოსამსახურეები იხდიან სასჭელს.

ამ ციხეში თითოეულ პატიმრის შენახვა, სხვა პატიმართან შედარებით, რამდენქერმე უფრო ძვირი გდება.

იოკოსუკის ციხეში პატიმრები კარგად გრძნობენ თავს: უსმენენ მოდურ ჯაზურ მუსიკას, უყურებენ საინტერესო სატელევიზიო გადაცემებს, სვამენ ვისკს და სხვა სპირტიან სასმელებს...

 ინგლისის შრომის სამინისტრომ უმუშევართა დასახმარებლად გადაწყვიტა ვარდისფრად შეღებოს შრომის ბირჟები.

სამინისტროს მიაჩნია, რომ ასეთი ლონისძიება უმუშევრებს მნიშვნელოვნად გაუუმჭობესებს გუნება-განწყობილებას.

"ᲓᲠᲝᲨᲐ" № 2-Შº ᲒᲐᲛᲝᲥᲕᲔᲧᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲙᲠᲝᲡᲕᲝᲠᲓᲘᲡ ᲒᲐᲡᲣᲮᲔᲑᲘ: თარაზულად: 7. გრაფიტი. 8. ატროფია. 9. პატრიარქი. 10. გარნიზონი. 12. ესენცია. 15. ბიოფსია. 17. ლიმფა. 18. აგური, 19. არჩვი. 22. ნიორი. 23. ნარანდი. 25. ანგარია. 27. კალენდარი. 29. დარასელია. 31. ატრიუმი. 32. ინსულტი.

შვეულად: 1- ლიფტი. 2. ქლორი. 3. პროტესტი. 4. შტურმი. 5. სტარტი. 6. სინონიმი. 11. ლომინიონი. 13. ნიაგარა. 14. ალბიონი. 15. ბატალია. 16. ფარვანა. 20. სკარლატი. 21. შტიბ-ლეტი. 24. დრაქმა, 26. ნერონი. 28. ნაიბი. 30. სეული.

გადაეცა ასაწყობად 12/II-79 წ. ხელმოწერილია დასაბეჭდად 19/III-79 წ. ქაღალდის ზომა $10 imes 108^{1}/_{8}$, ფიზიკური ნაბეჭდა ფურცელი 2,5, პირობითი ნაბეჭდი ფურცელი 8,5 სააღრიცხვო საგამომცემლო თაბახი 4,9, ტირაჟი 52.450 შეკვ. 485 უე 00865 ფახი 80 კაპ.

Ежемесячный общественно-политический и литературно-художественный жургал «Дроша» (на грузниском языке) Издательство ЦК КП Грузни

საქ. კპ ცკ-ის გამომცემლობის სტამბა, თბილისი, ლენინის ქ. № 14. Тимотрафия издательства ЦК КП Грузии, Тбилиси, ул. Ленина, 14.

30633 3400 P738PWW

"ნანა ძალიან ნიჭიერი მოჭადრაკე და სერიოზული გოგონაც არის. განსაკუთრებით, თუ გავითვალისწინებთ, რომ იგი გერ მხოლოდ თექვსმეტი წლისაა, — თქვა მსოფლიოს ექს-ჩემპიონმა მიხეილ ბოტვინიკმა ცნობილ სპორტულ ჟურნალისტთან ვიქტორ ვასილიევთან საუბარში, — არ ვიცი, რას ამბობენ მისი თანატოლები, მაგრამ მე ძალზე მომწონს, როცა მას ყოველთვის სადად ჩაცმულს ვხედავ. ესე იგი, მისთვის მთავარი მოდა კი არ არის, არამედ ჭადრაკი. ჭადრაკის სიყვარული კი — ნიჭთან შერწყმული — წარმატების პირველი საწინდარია".

იმავე ინტერვიუში საჭადრაკო სამყაროს ერთერთმა გამოჩენილმა მოღვაწემ, ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორმა მ. ბოტვინიკმა ნანას კიდევ ერთ, მეტად კარგ და საჭირო თვისებაზე — თვითკრიტიკის უნარზე გაამახვილა ყურადღება.

"ჭადრაკის სიყვარული... ეს ცნება, ჩემი აზრით, უფრო ზოგადი ხასიათისაა, — ამბობს ნანა, ქადრაკს ბავშვობიდანვე უნდა ეზიარო, თუ გინდა წარმატებას მიაღწიო. ბავშვობაში კი ძნელია გადაჭრით შეიყვარო რამე, განსაკუთრებით ისეთი რთული და სპეციფიკური თამაში, როგორიც ჭადრაკია. ვფიქრობ, სიყვარული მიჩვევით იწყება, და ამ "შეყვარების" მომენტს ვერც კი ამჩნევს კაცი. შე, მაგალითად, ბავშვობაში არასოდეს მიფიქრია, ჭადრაკი მიყვარს-მეთქი, მამამ მასწავლა პირველი სვლები, ის მეთამაშებოდა და მაგულიანებდა. მერე, თანდათანობით, ჩვევად მექცა. როგორღაც სავალდებულო გავიხადე, ხოლო, როცა სერიოზულად მოვკიდე ხელი ამ საქმეს, როცა სერიოზული მეცადინეობა დავიწყე და ოფიციალური მწვრთნელიც "გავიჩინე". სხვა რა გზა მქონდა, უნდა მეთამაშა, უნდა მემეცადინა. აი, ასე ნელ-ნელა, შეუმჩნევლად შემოიჭრა ჭადრაკი ჩემს არსებაში, ჩემს ყოველდღიურ ცხოვრებაში.

რაც შეეხება. თვითკრიტიკის უნარს, ბედნიერი ვიქნებოდი, თუ იგი აღმომაჩნდებოდა. უამისოდ ძალზე ძნელია, ვერც საკუთარ შესაძლებლობებს შეაფასებ, ვერც მეტოქის ძალას. საკუთარი შეცდომის მიგნება და მისი გამოსწორება არცთუ იო ლი საქმეა. სხვათა შორის, "ბოტვინიკის სკოლაში" მსოფლიოს ექს-ჩემპიონი სწორედ ასეთ დავალებებს გვაძლევს. ეს "სკოლა" წელიწადში სამკერ მართავს სესიას, ათდლიან შეკრებას მოსკოვის გარეუბნებში. აქ ჩვიდმეტამდე პერსპექტიული ახალგაზრდა ეუფლება "დიდი" ჭადრაკის საიდუმლოებას. სესიების დროს ჩვენ ჩაგვაქვს ჩვენს მიერ კომენტირებული ოთხი-ხუთი პარტია, რომლებსაც კიდევ ერთხელ თვით მიხეილ ბოტვინიკის თანდასწრებით ვარჩევთ. ეს საუკეთესო მეთოდია, ძალიან ბევრს ვსწავლობთ ასეთი შეხვედრებით. და ბევრი, დღეს უკვე დიდად აღიარებული მოჭადრაკე, სწორედ ბოტვინიკსა და მის "სკოლას" უნდა უმადლოდეს დაოსტატებას".

შარშან, წლის დამდეგს, ნანა იოსელიანმა ევროპის თასი მოიპოვა გოგონათა შორის, ხოლო ცოტა ხნით ადრე ნანა ალექსანდრიასთან ერთად საბჭოთა კავშირის ქალთა ჩემპიონატის ვერცხლის მე-

დალი დაისაკუთრა. ამასთან, ნორჩმა მოგადრაკემ ლვოვში ორი კრეკორდეც" დაამუარა, ნანა ეოსე ლიანი ერთადერთი იყო ამ ტურნირში, ვინც ყველაზე მეტი—ათი პარტიის მოგება შეძლო: არა-ნაკლებ მნიშვნელოკანი და უურალსაღებია მეორე დიდი მიღწევაც — მან პირველ რვა ტურში მხოლოდ 8,5 ქულა მოაგროვა, ხოლო დარჩენილ ცხრა პარტიაში თავდაუზოგავად იბრძოლა; რვა, პარტია მოიგო და ერთი ყაიმით დაამთავრა.

აი, ნანას კიდევ ერთი საუკეთესო თვისება ულრეკი ხასიათი, დიდი ნებისყოფა, საკუთარი ავისადმი რწმენა. სწორედ ამ კომპონენტებმა მოუტანეს მას დიდი წარმატება. თვითონ ნანა კი ასე იგონებს ამ დღეებს: "მიუხედავად იმისა, რომ ტურნირი ძალზე წარუმატებლად დავიწყე, გული მაინც არ გამიტეხია, მთელი შეჯიბრების მანძილზე მქონდა იმედი, რომ პირველ ხუთეულში დავიშკვიდრებდი ადგილს. შემდეგ კი, როცა მეცხრე ტურში გავიმარქვე და უკვე 50-პროცენტიან შე. დეგს მივაღწიე. ანუ ცხრა შესაძლებლობიდან 4,5 ქულა დავაგროვე, იმედი გამიორკეცდა, ის კი არადა, ისე "გავთამამდი", საპრიზო სამეულში შესვლაც გადავწყვიტე. შეგიბრების ბოლომდე ხუთი ტურილა რჩებოდა, როცა ჩემმა მწვრთნელმა ელიზბარ უბილავამ მითხრა: ვინც დარჩენილ ტურებში ყველაზე კარგ შედეგს მიაღწევს, პირველ სამეულში მოხვედრის უპირველესი კანდიდატიც ის იქნებაო, მეც ხუმრობით ვუპასუხე, ესე იგი, მე საფიქრალი აღარაფერი მაქვს, ხუთივე პარტიას ხომ ჩემს სასარგებლოდ დავამთავრებ-მეთქი..."

ეს ხუმრობა, როგორც ვიცით, გამართლდა... ერთი წელიც არ გასულა, რომ ნანამ კვლავ ააფორიაქა გულშემატკივრები. გამარგვების დაუოკებელი სურვილის წყალობით მან შეძლო ლიდერთა შორის "ეპოვნა" ადგილი და საბოლოო გამში მეხუთე ადგილს დასჭერდა. ეს უკვე გამარჭვება იყო — ნანამ საზონათაშორისო ტურნირის საგზური მოიპოვა (მკითხველს შევახსენებთ, რომ ამ ტურნირში პირველობა ნინო გურიელს ხვდა წილად).

სულ ახლახანს კი — თებერვლის პირველ რიცხვებში — ნანა იოსელიანმა კიდევ ერთი საგულისხმო გამარქვება მოიპოვა — მეორედ დაეუფლა ევროპის თასს გოგონათა შორის. იუგოსლავიის ქალაქ კულაში ნანამ ექვსი შეხვედრა მოიგო და მხოლოდ სამი დაამთავრა ყაიმით. ეს თბილისელი მოსწავლისა (ნანა თბილისის 180-ე საშუალო სკოლის მეათე კლასის მოსწავლეა) და მისი მწვრთნელის, საერთაშორისო ოსტატ ელიზბარ უბილავას (სხვათა შორის, ელიზბარს ეს წოდება ამ ცოტა ხნის წინათ მიენიჭა) მეტად სასიხარულო და ბევრისმეტყველი გამარჯვებაა. სექტემბერში კი ნანა ბრაზილიაში გაემგზავრება საზონათაშორისო ტურნირში მონაწილეობის მისაღებად. ერთი სიტყვით, ნანა იოსელიანი კიდევ ერთი ქართველი მოჭადრაკე ასულია, ვინც მხოფლიოს საჭადრაკო გვირგვინისათვის იბრძვის.

@5300 30C040

გარეკანის პირველ გვერდზე: მესტიის რაიონული საავადმყოფოს ექიმი, სოციალისტური შრომის გმირი ლუბა ნიჟარაძე.

მეოთხე გვერდზე: თბილისის პანტომიმის თეატრი სართავ-სატრიკოტაყო კომბინატს ეწვია.

თარხან არჩვაძის ფოტო.

რედაქციის მისამართი 380008, თბილისი 8, რუსთაველის პრ. 42 ტელ. — მთ. რედაქტორის — 99-54-66, პ/მგ. მდივნის — 99-82-69, განყოფილების გამგეების — 93-28-42, 99-01-39.

რედაქციაში შემოსული მასალა ავტორს არ უბრუნდება.

— დღეს მაინც გაგერეცხა ქალო თქვენი დღეა.

— ყველამ მიულოცა ქალებს ჩვენ რატომ არ ვულოცავთ? — მარტი როგორ მივულოცო! დეკემბრის ანგარიშში მუშაობს

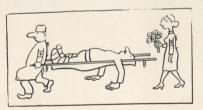

— რა საჩუქარი უყიდე ცოლს? — ფეხსაცმელი, მაგრამ ვნანობ, ნამეტანი წვეტიანი ქუსლი აქვს, თავს მატკენს.

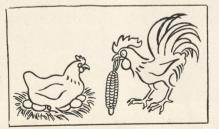

— კეთილი გულით შეიწირების

მხატვარი თენგიზ სამსონაძე

უსიტუვოდ

^{მჩატვარი} ლევან მართაუვი**ლი**

უსიტყვოდ

